

**Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei
Integrált Területi Program
4.0 változat
2021 – 2027**

Készítette:
Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei
Önkormányzati Hivatal

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYEI
Integrált Területi Program
2021-2027

Cím	Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Integrált Területi Program <i>4.0 változat</i> 2021-2027
Verzió	4.0
Megyei közgyűlési határozat száma és dátuma	1.0 verzió: 33/2021. (VI.30.) közgyűlési határozat Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés 2.0 verzió: 11/2023. (IV. 03.) számú határozata 3.0 verzió: 22/2024 (V.24.) számú határozata 4.0 verzió: 75/2024 (XII.10.) számú határozata
Kormánydöntés határozatszám / IH jóváhagyó levél iktatószáma és dátuma:	1196/2023. (V.15.) Korm. határozat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében megvalósuló integrált területi programok elfogadásáról.
Finanszírozó operatív program:	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP_PLUSZ)
Érintett földrajzi terület:	Jász-Nagykun-Szolnok vármegye teljes területe
ITP felelős szervezet:	Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat
ITP felelős szervezet kapcsolattartó:	Páldi Tamás Attila Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzati Hivatal Térségfejlesztési és Külügyi Iroda E-mail: palditamas@jnszm.hu ; tfi@jnszm.hu Telefon: 56-795-788 <i>Lakatos István+</i> <i>irodavezető megalapozó iránymutatásai alapján készült</i>
ITP felelős szervezet címe:	5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 2.

Szolnok, 2024. december 10.

Tartalom

0. VERZIÓKÖVETÉS	4
1. AZ INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAM (ITP 2021-2027) VISZONYA A TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS PROGRAM CÉLJAIHOZ.....	10
2. A VÁRMEGYE KÜLSŐ KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA	18
3. A VÁRMEGYE BELSŐ TERÜLETI KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA.....	20
4. AZ ITP 2021-2027 FEJLESZTÉSI CÉLTERÜLETEINEK KIJELÖLÉSE – A VÁRMEGYEI FORRÁSFELHASZNÁLÁSI MÓDOK	30
5. PROJEKTKIVÁLASZTÁS AZ ITP 2021-2027 ALAPJÁN – TELEPÜLÉS DIFFERENCIÁLÁS.....	44
6. A TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUM RENDSZER SZÜKSÉGESSÉGE ÉS KAPCSOLATA AZ ITP 2021-2027 DOKUMENTUMMAL.....	49
7. AZ ITP 2021-2027 MONITORINGJA ÉS INDIKÁTOR VÁLLALÁSAI.....	51
8. AZ ITP 2021-2027 MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉSE	54

0. VERZIÓKÖVETÉS

Jelen tervdokumentum – **Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Integrált Területi Program 2.0 változat 2021-2027 (ITP)** – a 2021-2027-es Európa Uniós fejlesztési időszakra szóló hazai regionális operatív program Jász-Nagykun-Szolnok megyére dedikált keretének felhasználását szabályozza a 11/2021. (III.30.) számú megyei közgyűlési határozattal elfogadott „**JNSZM 2030 Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Konceptió 2021-2030**” és a 12/2021. (III.30.) számú megyei közgyűlés határozattal elfogadott „**Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027**” alapján.

Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében a megyei területfejlesztési tervdokumentumokban megfogalmazottak lényegében négy pilléren épülnek:

- teremtett és épített környezet fenntarthatóságára és működőképességének biztosítására,
- a jövőbeni szükségletek feltételeinek kialakítására,
- a megye dinamikusabb nyugati fele fejlődési ütemének fenntartására,
- a tiszántúli térségek fokozatos dinamizálására.

Ezek alapján összességében pozitív jövőkép fogalmazódott meg a vármegye egésze számára.

A vármegyei önkormányzatok ugyan a fejlesztéspolitika területi centrumai a hatályos szabályozás szerint és így a teljes tervezés módszerével dolgozzák ki az adott tervezési időszakra vonatkozó vármegyei területfejlesztési tervdokumentumokat, azonban teljeskörűen csak a hazai regionális operatív program forrásai felhasználásának megalapozásában és végrehajtásában vesznek részt. Emellett a vármegyei integrált területi program (ITP) fontosságát emeli, hogy a települési önkormányzatok számára leginkább elérhető források felhasználását szabályozza.

Így a vármegyei integrált területi program (ITP) megalapozása érdekében többkörös projektgyűjtés és projektgenerálás történt a vármegyei települési önkormányzatok körében. A 2021-2027-es időszak megváltozott forrásfelhasználási módjai még inkább lehetővé teszik és arra ösztönöznek, hogy a vármegyei lehetőségek és a települési elképzelések közelítése érdekében folyamatos iteráció (fokozatos közelítés) történjen.

A Covid-19 világjárvány okozta helyzetben a különböző tervezési, előkészítési szakaszok egybefolytak, a gazdasági és pénzügyi bizonytalanságok a vállalkozások jövőbeni elképzeléseinek megismerését jóformán ellehetetlenítették. A különböző tervezési fázisok azonban így szorosabban kapcsolódhattak össze.

A vármegyei területfejlesztési területi tervdokumentumok kidolgozásával párhuzamosan történt az Északkelet-Magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna stratégiája vármegyei gazdaságfejlesztési részdokumentumainak kidolgozása (Szolnok Megyei Jogú Városra, illetve a vármegye többi településére vonatkozóan). A területi tervezés primátusát megtartva, a gazdaságfejlesztési részdokumentumok beépültek a területi tervdokumentumokba.

A tervezési folyamat egészét átfogja a JNSZ Megyei Közgyűlés 43/2020. (XI.13.) számú határozatával elfogadott Partnerségi Terv. A Partnerségi Tervben foglaltak megvalósítása a pandémia miatt alapvetően online eszközökkel történt: jellemzően videokonferenciák és elektronikus levelezés útján.

A megyei területfejlesztési koncepcióhoz és a megyei területfejlesztési programhoz a hatályos jogszabályok szerinti 45 napig tartó társadalmi egyeztetés során lehetett véleményt, észrevételt tenni. Jellemzően a környezetvédelmi és természetvédelmi szervek foglaltak meg hangsúlyosabb észrevételeket a helyzetfeltáráshoz, az általuk képviselt ágazatra vonatkozó adattartalom bővítésének igényével. A koncepció javaslattevő részéhez és a programhoz jóval kevesebb észrevétel érkezett.

A vármegyei területfejlesztési területi tervdokumentumok a teljes tervezés alapján készülnek, így az ágazati észrevételeket kellő strukturálás után lehet beépíteni a dokumentumokba.

Elkészült a megyei területfejlesztési koncepció és program közös Területi (társadalmi, gazdasági, környezeti) Hatásvizsgálata (amelyet a Megyei Közgyűlés a 10/2021. (III.30.) számú határozatával fogadott el). A Területi Hatásvizsgálat 30 napos egyeztetési eljárása során beérkezett vélemények nem igényelték a tervdokumentumok átdolgozását.

Ugyan a jelenlegi szabályozás nem igényli a megyei jogú város egyetértő határozatát a vármegyei területfejlesztési területi tervdokumentumokhoz, azonban az erőteljesebb egyetértés megjelenéseként Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának Polgármestere által meghozott határozatok támogatják a vármegyei tervdokumentumokat.

A Partnerségi Tervben megfogalmazottak szerint új intézményként került létrehozásra a fejlesztési tevékenység összehangolására a Vármegyei Fejlesztési Munkacsoport.

A „Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Előzetes Integrált Területi Program 1.0 változat 2021-2027” tervezetének egyeztetését jogszabály nem szabályozza, így az a Vármegyei Önkormányzat honlapján került közzétételre és 2021. március 31-én külön email hívta fel a települések figyelmét ennek áttekintésére. Az előzetes ITP tervezetéhez – annak tartalmát érdemben befolyásoló – észrevétel nem érkezett.

A fenti folyamatokkal párhuzamosan történtek meg Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának tisztségviselőivel és Polgármesteri Hivatala illetékes munkatársaival az egyeztetések. Szolnok Megyei Jogú Város és a hozzá tartozó 13 település egy tércategóriában történő kezelése a Fenntartható városfejlesztés forrásfelhasználási módban a tervező munkák megkezdésétől egyértelmű volt – igazodva a vármegye térszerkezetéhez –, ezért az egyeztetések döntően a városnak és környékének biztosítandó forrás mértékéről szólt.

A „Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Előzetes Integrált Területi Program 1.0 változat 2021-2027” dokumentumot a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés a 2021. június 30-ai Közgyűlésén a 33/2021. (VI.30.) számú határozatával fogadta el.

2021. december hónapban a források felett pozicionáló minisztérium azt a tájékoztatást adta, hogy a Partnerségi Megállapodás tárgyalásai alapján a TOP_PLUSZ ESZA országos forráskerete 50 Mrd Ft összeggel csökken, valamint a TOP_PLUSZ 3. prioritás ERFA forráskerete 50 Mrd Ft összeggel emelkedik, amelyet azonban kötelezően a köznevelési, alap- és középfokú oktatási intézmények fejlesztésére szükséges felhasználni az előzetes ITP-ben már szereplő és elfogadott köznevelési

forráskeret további növelésével. A csökkentés nem eredményezhette a szociális célú városrehabilitáció ESZA forráskeretének a csökkenését, ezért az ESZA forráskeret csökkentése legalább 20 Mrd Ft összegben a vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések (foglalkoztatási paktumokat) kellett érintse, a fennmaradó 30 Mrd Ft a helyi humán fejlesztések forráskeretét csökkenthette.

Ennek figyelembevételével, az Irányító Hatóság által meghatározott mértékben került csökkentésre a TOP_PLUSZ-3.1.1-21 számú „Megyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködések” című felhívás indikatív keretösszege Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében is (5 Mrd Ft-ról 3,891 Mrd Ft-ra). Ennek megfelelően a már csökkentett indikatív keretösszeg szerint került benyújtásra a „Jász-Nagykun-Szolnok megyei foglalkoztatási paktum” című támogatási kérelem (TOP_PLUSZ-3.1.1-21-JN1-2022-00001).

Az Irányító Hatóság iránymutatása alapján, a fentiekben jelzett ESZA+-ERFA átcsoportosítás átvezetése miatt a TOP_PLUSZ-3.1.3-21 számú „Helyi humán fejlesztések” című felhívásra vonatkozó csökkentési javaslat került alkalmazásra, a vármegyei keretösszeget 1,393 Mrd Ft-ra módosítva. Ennek okán Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Önkormányzata számára elkülönített kiemelt eljárásrendű forrás összege 350 MFt-ban lett meghatározva. Az elkülönített keret elsősorban a vármegyei szinten megvalósuló társadalmi felzárkózási fejlesztéseket, társadalmi kohézió erősítését, közösségi együttműködések fejlesztését és szemléletformálását szolgálja majd.

A TOP_PLUSZ-3.3.3 „Köznevelési infrastruktúra fejlesztése” megnevezésű felhívás keretösszege a fenti átcsoportosítás okán 4.339 MFt-ra emelkedett. A kapcsolódó felhívás tervezet véleményezésébe – a Pedagógiai Szakszolgálat (PDSZ) fejlesztéseinek tervezése miatt – bevontuk a vármegyében található három Tankerületi Központot is, kiemelten a Szolnoki Tankerületi Központot, mint a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat fenntartóját.

Az Előzetes Integrált Területi Program 1.0 változatának módosítását indokolta a TOP_PLUSZ fejlesztési forrásokhoz kapcsolódó pályázati felhívások megjelenése és a felhívásokhoz kapcsolódó döntések alapján Magyarország Kormánya a 2021-2027 időszakra vonatkozó Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz pénzügyi keretének területi felosztásáról 2022. február 23-án megjelent 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozatában a TOP_PLUSZ forráskeretét megemelte és Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye fejlesztési forrását a korábbi 88,752 Mrd Ft-ról 97,347 Mrd Ft-ra módosította.

A forráskeret emelés több intézkedést érintett:

- A 4-5 számjegyű utak fejlesztésére a Magyar Közút Nonprofit Zrt., mint kiemelt kedvezményezett további 2.636.503.933 Ft forráslekötésre jogosult, amelyet kizárólag Szolnok Megyei Jogú Város és térsége területén (továbbiakban: FVT) lehet felhasználni;
- a fenntartható energiahatékonyság intézkedésen 2.636.503.067 Ft forráskeret emelésre került sor, amely kizárólag gyógyfürdők energetikai fejlesztésre fordítható. A plusz forrás a vármegye 8 db településén kerül felhasználásra: az FVT területén rögzítésre került 1 db (Szolnok Megyei Jogú Város); a Jászapáti TK5 tércategóriában 1 db (Jászszentandrás Község), a Mezőtúr-Törökszentmiklós-Kunszentmárton (TK3) tércategóriában 1 db (Cserkeszőlő Község), míg a Karcag-Tiszafüred (TK4) tércategóriában 5 db (Berekfürdő, Karcag Város, Kisújszállás Város, Tiszafüred Város, Túrkeve Város);
- önálló fejlesztési célként jelenik meg az ITP-ben 3.321.993.000 Ft forrással az aktív turizmus fejlesztése
- továbbá a köznevelésre fordítható forrás keret legalább 90 %-át is kiemelt kedvezményezett, a Tankerületi Központok használhatják fel, a forráskeret nagysága 4.373.399.999 Ft.

A TOP_PLUSZ elfogadására 2022. december 22-én a C(2022)10008 számú Bizottsági határozattal került sor.

Az elfogadott verzió legfőbb változásai az alábbiak:

- A TOP_PLUSZ 1.1 intézkedésből önálló prioritás jött létre TOP_PLUSZ 6. prioritási tengelyként. A prioritások új megnevezése: 1. prioritás: Élhető vármegye; 6. prioritás: Versenyképes vármegye.
- A vármegyékre jutó indikatív forráskeretének legalább 65%-át a legkevésbé fejlett négy régióban szükséges felhasználni.
- A vármegyékre jutó indikatív forráskeret legalább 10%-át a komplex programmal fejlesztendő járásokban (36 LHH járás) szükséges felhasználni.
- A 4 és 5 számjegyű, állami tulajdonban lévő közutak fejlesztésére a TOP_PLUSZ 1. és 6. prioritások együttes keretösszegének legfeljebb 15%-a fordítható, a 290/2014. (XI. 6.) Korm. rendelet szerinti kedvezményezett járásokban megvalósuló fejlesztésekre, kiemelt figyelemmel a 36 komplex programmal fejlesztendő járásra. Nem kedvezményezett járásban indokolt esetben (pl.: több járást érintő úthálózat folytatólagos felújítása vagy hátrányos helyzetű járás teljes úthálózatának igazoltan megfelelő útminősége esetén).
- Energetikai feltételrendszer:
 - o Vissza nem térítendő támogatás tervezett a 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerinti kedvezményezett járásokban, valamint az 5000 fő alatti településeken megvalósuló fejlesztések esetében.
 - o Az ország többi területén megvalósuló fejlesztések esetén kombinált (hitel+VNT) támogatás tervezett. Az eszköz alkalmazásának közgazdasági indoka a támogatott tevékenységek részbeni megtérülő jellege.
- A TOP_PLUSZ az alap- és középfokú köznevelési intézmények, illetve kollégiumok fejlesztésére tervezett források legalább 90%-át az állami intézmények támogatására fordítja. Magán oktatási intézményeket nem támogat.
- A program a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja az alap- és középfokú köznevelési intézmények fejlesztésére tervezett, TOP_PLUSZ keretösszeg legalább 15%-át.
- A program a 36 komplex programmal fejlesztendő járás területén megvalósuló beruházások támogatására fordítja a helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztésére tervezett, TOP_PLUSZ keretösszeg legalább 15%-át.
- Fenntartható városfejlesztés keretében az útberuházások stratégiával alátámasztva támogathatók.
- Szociális célú városrehabilitáció célú projekteknél alapvető elvárás lett a deszegregáció megvalósítása a program keretében a szegregált területen élő hátrányos helyzetű lakosok egy része a város integrált területére kell költözzön, ezzel csökkentve a meglévő szegregátum, veszélyeztetett terület méretét, lakos- és lakásszámát.

A bizottsági elvárással összhangban a fenntartható városfejlesztési eszközre a fókuszált városkijelölés elve alapján a vármegyében Szolnok Megyei Jogú város és térsége került kijelölésre.

A vármegyei Integrált Területi Programot Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Közgyűlése a 11/2023. (IV. 03.) számú határozatával fogadta el.

A vármegyei Integrált Területi Program 2.0 módosításának indokai az alábbiak:

1. az előző módosítás óta IH által engedélyezett területi igények átvezetése – kiemelten az egyes többletforrásigények támogatása miatt vagy egyéb forrásbeli/térkategóriai átcsoportosítások kezdeményezése jövőbeni fejlesztési igények kapcsán.
2. a 2. prioritáson betervezett új kombinált felhívások bevezetése,
3. az FVS városok indikátorvállalásainak ITP szerinti rögzítése,
4. a TOP Plusz Monitoring Bizottság (TOP Plusz MB) által elfogadott kiválasztási kritériumok beillesztése
5. ESZA/ERFA források átcsoportosítása 250 000 000 forint értékben Tolna Vármegye igényeivel párhuzamosan.

A vármegyei Integrált Területi Program 3. számú módosítását Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Közgyűlése a 22/2024. (V. 24.) számú határozatával fogadta el.

A vármegyei Integrált Területi Program 3.0 módosításának indokai az alábbiak:

Az Európai Parlament és Tanács 2021/1060 RENDELET (CPR) 24. cikk (5) bekezdése alapján lehetőség nyílt prioritások közötti forrásátcsoportosításra a Monitoring Bizottság jóváhagyása mellett. Az átcsoportosítás összege a prioritás kezdeti allokációjának legfeljebb 8 %-a lehet, amely összességében nem haladhatja meg a program költségvetésének 4 %-át. Az átcsoportosítások és az ahhoz kapcsolódó változások nem tekintendők jelentősnek, és nem tesznek szükségessé programmódosítás jóváhagyására vonatkozó bizottsági határozatot.

Az Irányító Hatóság 2024. júliusban felmérte a vármegyék és a fenntartható városfejlesztési eszközbe tartozó városok (FVS) átcsoportosítási igényeit, figyelembe véve, hogy kizárólag régiókatéórián és alapon belül kerülhet sor módosításra. 19 vármegyéből 14, 42 FVS város közül 22 település jelzett átcsoportosítási igényt. A beérkezett igényeket az Irányító Hatóság ellenőrizte, összesítette és elkészítette a TOP Plusz 1. számú módosítását.

Az átcsoportosítás a TOP Plusz 1., 2., 3. (ERFA) és 6. prioritások keretösszegét és a kapcsolódó indikátorokat érinti. A TOP Plusz 3. (ESZA+), 4. (ERFA) és 5. (ESZA+) prioritások nem kerülnek módosításra. Az átcsoportosítás engedélyezésével nem változnak az 1086/2022. (II. 23.) Korm. határozatban rögzített vármegyei keretösszegek, az átcsoportosítások kizárólag az egyes területi szereplők saját keretén belül, a részükre allokált prioritási források között történik.

A TOP Plusz 1. számú módosítását a TOP Plusz Monitoring Bizottság 2024. október 17-én elfogadta.

Az átcsoportosított forráskeret minél előbbi felhasználásához szükség van a vármegyei integrált területi programok (ITP), és a kapcsolódó TOP Plusz városfejlesztési programtervek (TVP) módosítására. Az ITP módosításának elfogadását követően az Irányító Hatóság intézkedik az átcsoportosítások éves fejlesztési keretben történő átvezetéséről. 2024. augusztus 01-től az Irányító Hatóság feladatokat a Nemzeti Fejlesztési Központ látja el.

Vármegyénk esetében az alábbi átcsoportosításokat kezdeményezte Szolnok Megyei Jogú Város és térsége (FVS):

Felhívás	Forrásfelhasználási mód / FVS település megnevezése	Forrásátcsoportosítás összege (+/-) (Ft)
TOP_Plusz-2.1.6-23 Fenntartható energiahatékonyság (kombinált)	<i>Szolnok és térsége</i>	- 1 330 000 000
TOP_Plusz-2.1.2-21 Fenntartható energiahatékonyság	<i>Szolnok és térsége</i>	- 312 944 785
TOP_Plusz-3.4.1-23 Fenntartható humán infrastruktúra	<i>Szolnok és térsége</i>	+ 1 450 000 000
TOP_Plusz-1.3.2-23 Fenntartható városfejlesztés	<i>Szolnok és térsége</i>	+ 192 944 785

A vármegyei önkormányzat 2024. év júliusában és szeptemberében kezdeményezett forrásátcsoportosítási kérelme is átvezetésre került a forrásallokációs táblázatokban:

- 2024. július 08-ai nappal az Irányító Hatóság által elfogadott forrásátcsoportosítási kérelemben a TOP_Plusz 6.1.4-23 „Aktív turizmus fejlesztése” című felhívásról 466.155.456 Ft maradványforrás átcsoportosítását kezdeményeztük a TOP_Plusz-6.1.3-21 „Helyi és térségi turizmusfejlesztés” felhívás TK6 (Jászapáti és térsége) forrásfelhasználási mód keretösszegére. Az átcsoportosítás tényét és háttérét az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ (AÖFK) megismerte és támogatta.

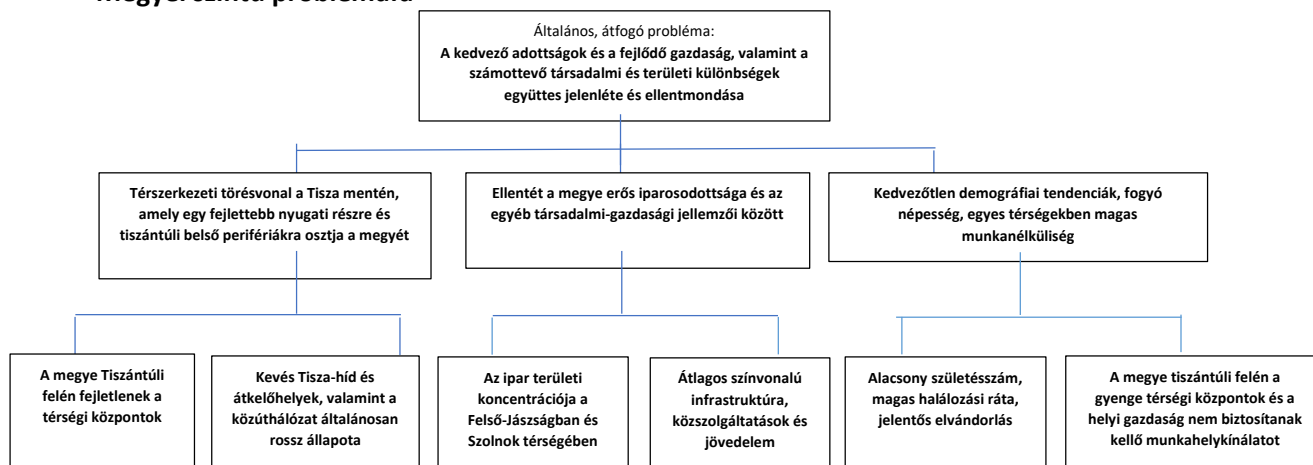
- 2024. szeptember 12-ei nappal az Irányító Hatóság által elfogadott forrásátcsoportosítása kérelemben technikai jellegű átvezetést kezdeményeztünk a DEB által korábban és az újraértékelést követően támogatott projektek forrásfedezetére. Az átcsoportosítás keretében a TK5 (Kunhegyes és térsége) TOP_Plusz-1.2.3 Belterületi utak fejlesztése forráskeretből a TK4 (Karcag-Tiszafüred térsége) TOP_Plusz-1.2.3 Belterületi utak fejlesztése forráskeretre 473.331 forint került átvezetésre.

Az OP módosítással az országosan vállalt indikátorok értékei is módosításra kerültek.

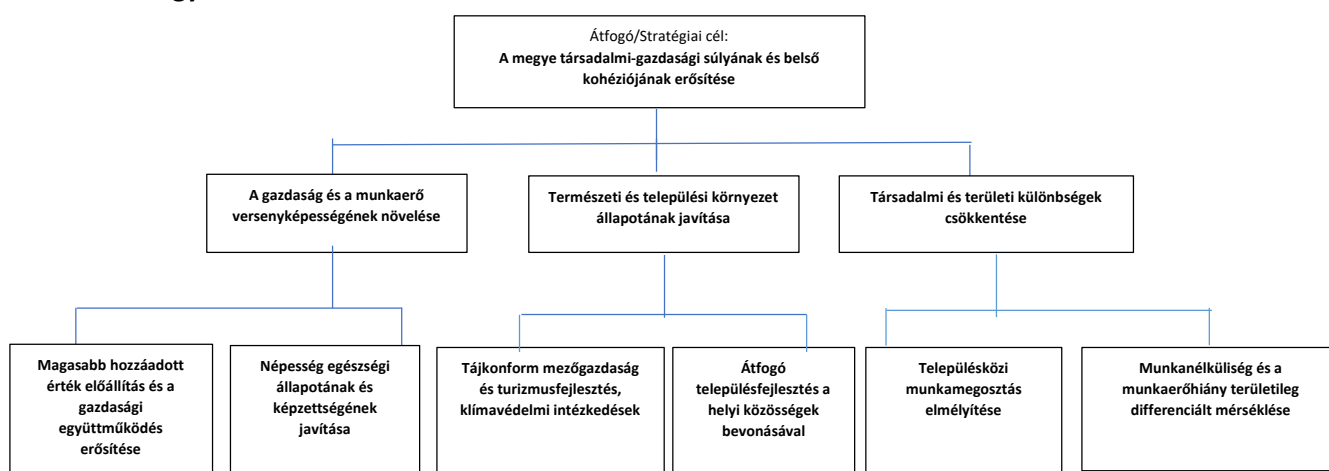
1. AZ INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAM (ITP 2021-2027) VISZONYA A TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS PROGRAM CÉLJAIHOZ

A helyzetértékelés és a feltárt fejlesztési igények alapján 2030-ig a vármegyei szintű problémákat és az erre adandó válaszokat az alábbi két ábra rendszerezi és összegzi:

Megyei szintű problémafa

Megyei szintű célfa

A hatályos területi tervdokumentumok és a vármegye helyzetének áttekintése nyomán a koncepcionális célkitűzések (amelyek részletezését a megyei területfejlesztési koncepció javaslattevő része tartalmazza) az alábbiak:

JÖVŐKÉP – 2030

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE: NÖVEKVŐ TÁRSADALMI – GAZDASÁGI SÚLYÚ HÁROM TÁJ EGYSÉGE –

A megye társadalmi, gazdasági súlyának és belső kohéziójának erősítés

ÁTFOGÓ CÉLOK – 2030

- A1) BŐVÜLŐ GAZDASÁG** – Kapcsolódás a makrogazdasági fejlődési tengelyekre
- A2) ÉLTETŐ ÉS ÉLHETŐ KÖRNYEZET** – Társadalom - kultúrtájak dinamikus egyensúlya
- A3) EMELKEDŐ KÖZJÓ** – Gyarapodó - együttműködő társadalom

STRATÉGIAI CÉLOK – 2027

TERÜLETI CÉLOK

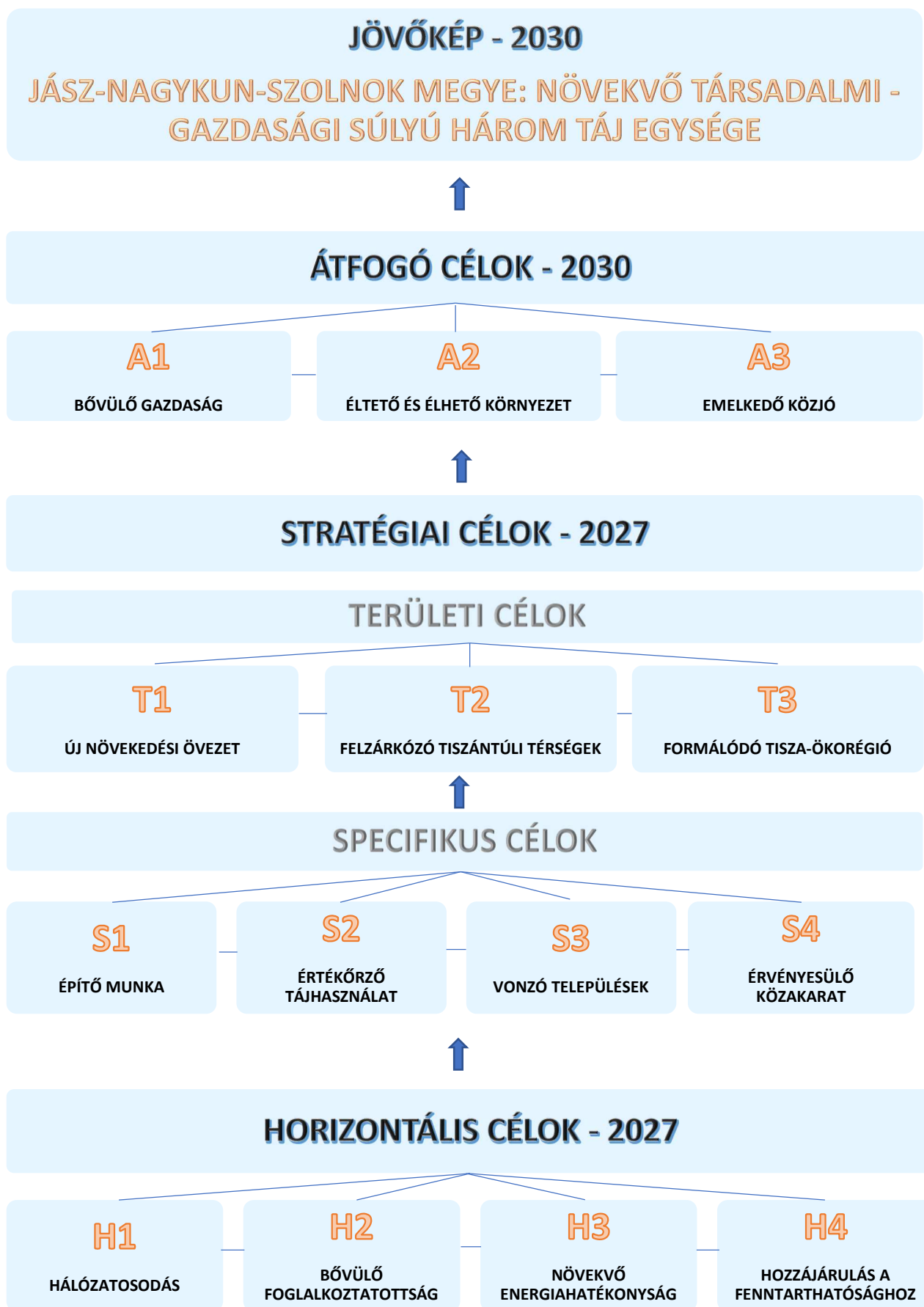
- T1) ÚJ NÖVEKEDÉSI ÖVEZET** – Jászság és a szolnoki településeggyüttes Budapest kiteljesedő erőterében
- T2) FELZÁRKÓZÓ TISZÁNTÚLI TÉRSÉGEK** – Új lehetőségek a belső periférikus helyzet felszámolására
- T3) FORMÁLÓDÓ TISZA-ÖKORÉGIÓ** – Nemzetközi együttműködés a fenntartható Tisza-völgyért

SPECIFIKUS CÉLOK

- S1) ÉPÍTŐ MUNKA** – A munkába állás feltételeinek fejlesztése a gazdasági növekedés, valamint a területi és társadalmi felzárkózás érdekében
- S2) ÉRTÉKŐRZŐ TÁJHASZNÁLAT** – Megújuló agrárium és kiteljesedő természetközeli turizmus
- S3) VONZÓ TELEPÜLÉSEK** – Komfortosodó városok, községek
- S4) ÉRVÉNYESÜLŐ KÖZAKARAT** – A helyi társadalom bevonása a fejlesztéspolitika alakításába

HORIZONTÁLIS CÉLOK – 2027

- H1) HÁLÓZATOSODÁS** – Együttműködő gazdaság és társadalom
- H2) BŐVÜLŐ FOGLALKOZTATOTTSÁG** – A munkahelyteremtés és a munkavállalás tudatos ösztönzése
- H3) NÖVEKVŐ ENERGIAHATÉKONYSÁG** – Az energiatermelés és -felhasználás racionalizálása
- H4) HOZZÁJÁRULÁS A FENNTARTHATÓSÁGHOZ** – A működőképesség jövőbeni megőrzésének támogatása

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program prioritásrendszere

Prioritás	Fejlesztési intézkedések	Tervezett fejlesztések
P1 Növekvő versenyképesség	P1.1 Az elérhetőség javítása, kiemelten az M4 továbbépítése	P1.1.1 A megye nagytérségi kapcsolatainak erősítése
		P1.1.2 A megyén belüli térségi összeköttetést biztosító főutak fejlesztések
		P1.1.3 Megyén belüli közúti elérhetőségek javítása
	P1.2 Magasabb hozzáadott érték előállítása	P1.2.1 Iparterület fejlesztése
		P1.2.2 Helyi gazdaság fejlesztése
P1.3 Növekedési zóna szervezése	P1.3.1 Növekedési zóna szervezése a Felső-Jászságban	
P1.4 A megyeszékhely és a tiszántúli térségek gazdasági súlyának emelése	P1.4.1 Szolnok Megyei Jogú Város és a Tiszántúl gazdasági súlyának emelése	
P2 Népméghajlás – Társadalmi felzárkózás	P2.1 Foglalkoztatás differenciált bővítése	P2.1.1 Munkába állás feltételeinek javítása
		P2.1.2 Önkormányzati bérlakásépítési program
		P2.1.3 Szociális ellátás átfogó fejlesztése
		P2.1.4 Társadalmi együttműködés és közösségfejlesztés
P2.2. A népesség egészségi állapotának és képzettségének javítása	P2.2.1 A népesség egészségi állapotának javítása és képzettségének javítása	
P2.3 Felsőfokú oktatás fejlesztése	P2.3.1 Felsőfokú oktatás fejlesztése	
P3 Kedvező állapotú környezet	P3.1 Tájkonform mezőgazdaság és turizmusfejlesztés	P3.1.1 Megyei öntözésfejlesztési program, amely magába foglalja a főcsatorna továbbépítését
		P3.1.2 Megye agráriumának megújítása
	P3.1.3 Turisztikai vonzerő- és szolgáltatásfejlesztés	
P3.2 Megújuló energiák alkalmazása	P3.2.1 Megújuló energiák alkalmazásának ösztönzése	
P3.3 Klímavédelmi intézkedések	P3.3.1 Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése (VTT) befejezése és klímavédelmi intézkedések	
	P3.3.2 Önkormányzati energetikai fejlesztések	
P4 Vonzó – élhető települések	P4.1 Átfogó településfejlesztés a helyi közösségek bevonásával	P4.1.1 Belterületi belvízrendezés
		P4.1.2 Ivóvízhálózat korszerűsítése
		P4.1.3 Szennyvízelvezetés, -tisztítás és – kezelés fejlesztése
		P4.1.4 Belterületi utak, járdák, közparkok fejlesztése
		P4.1.5 Településképző javítása
P5 Kiegészítő térszerkezet	P5.1 Településközi munkamegosztás elmélyítése	P5.1.1 Közigazgatás intézményei és a közszolgáltatások elérhetőbbé tétele
	P5.2 Tisza-tavi turisztikai térség kiemelt kezelése	P5.2.1 Tisza-tó kiemelt turisztikai térség fejlesztésére vonatkozó 1522/2017. (VIII.14.) Korm. határozatban foglalt fejlesztések megvalósítása
		P5.2.2 Tisza-tó térségében a kereskedelmi szálláshelyek mennyiségi és minőségi fejlesztése
		P5.2.3 Tisza-tavi térség kerékpárhálózat kapcsolódásának kiépítése – megyei kerékpárhálózat-fejlesztési program
	P5.3 Térségi felzárkóztatás – kiemelten a komplex programmal fejlesztendő járási problémáinak kezelése	P5.3.1 Jászapáti járás és a Kunhegyesi járás átfogó fejlesztése a munkahelyteremtésre és a képzettségre fókuszálva
		P5.3.2 Besenyszög-Hunyadfalva-Csataszög-Nagykörű-Kótelek-Tisaszűly településcsoport mikrotérségi felzárkóztatása

A 2021-2027-es uniós fejlesztési ciklusra vonatkozóan a konkrét vármegyei fejlesztési **prioritások** (amelyek részletezését a megyei területfejlesztési program stratégiai része tartalmazza) a következők:

P1) NÖVEKVŐ VERSENYKÉPESSÉG

P2) NÉPESSÉGMEGTARTÁS – TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁS

P3) KEDVEZŐ ÁLLAPOTÚ KÖRNYEZET

P4) VONZÓ – ÉLHETŐ TELEPÜLÉSEK

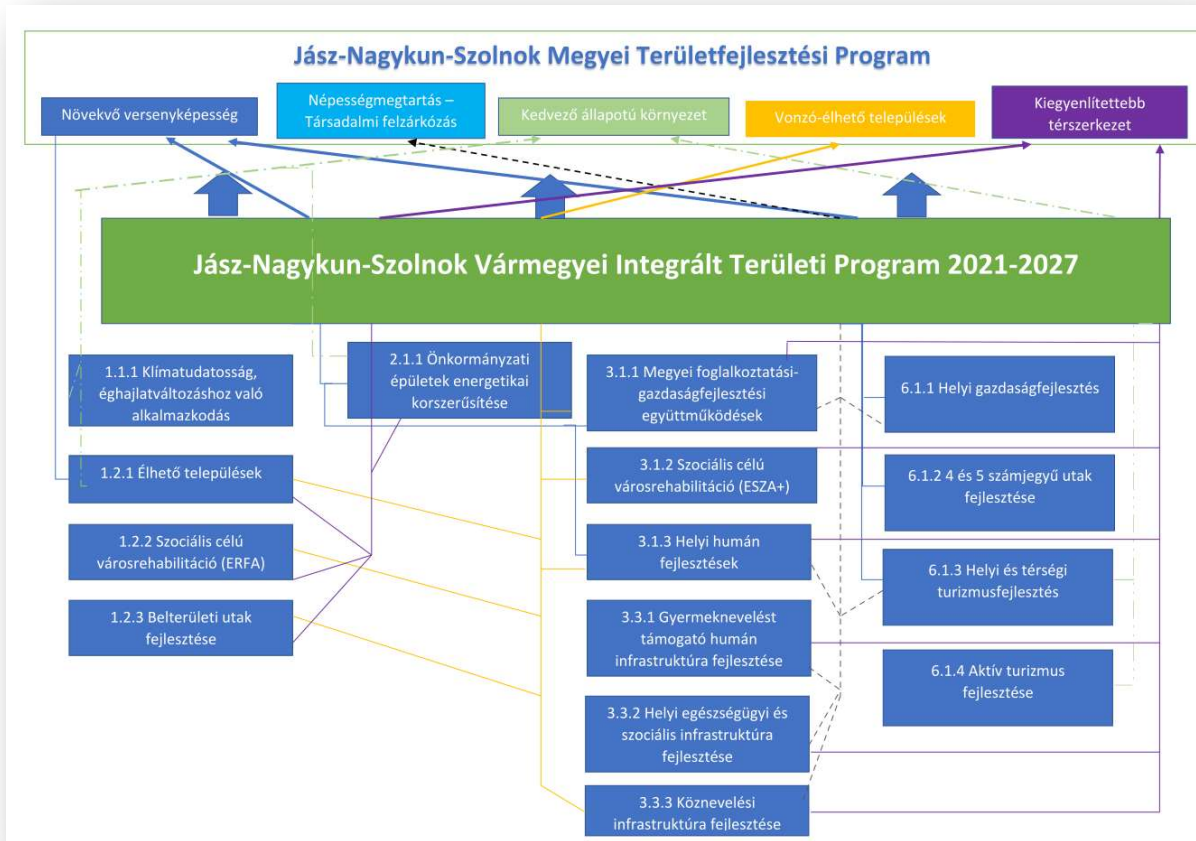
P5) KIEGYENLÍTEBB TÉRSZERKEZET

A stratégiai célkitűzések és a fejlesztési prioritások kapcsolatát az alábbi ábra szemlélteti:

Megnevezés	P1) NÖVEKVŐ VERSENYKÉPESSÉG	P2) NÉPESSÉGMEGTARTÁS – TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁS	P3) KEDVEZŐ ÁLLAPOTÚ KÖRNYEZET	P4) VONZÓ – ÉLHETŐ TELEPÜLÉSEK	P5) KIEGYENLÍTEBB TÉRSZERKEZET
T1) Új növekedési övezet	X				X
T2) Felzárkózó tiszántúli térségek	X				X
T3) Formálódó Tisza- Ökorégió			X		X
S1) Építő munka	X	X			
S2) Értékőrző tájhasználat	X	X	X	X	
S3) Vonzó települések	X	X	X	X	
S4) Érvényesülő közakarat		X	X	X	

Megállapítható, hogy a prioritások legnagyobb mértékben az S2) Értékőrző tájhasználat és az S3) Vonzó települések stratégiai célkitűzésekhez kapcsolódnak, visszaigazolva a vármegye kedvező környezeti állapotát és azt a tényt, hogy a közsféra fejlesztései meghatározóan uniós és hazai forrásokból (közpénzekből) finanszírozódnak.

A megyei területfejlesztési koncepció és a megyei területfejlesztési program célkitűzéseinek kapcsolódását a 2021-2027-es Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP_PLUSZ) prioritásrendszeréhez az alábbi ábrák foglalják össze:

TOP_PLUSZ intézkedés megnevezése	T1 Új növekedési övezet	T2 Felzárkózó tiszántúli térségek	T3 Formálódó Tisza-Ökorégió	S1 Építő munka	S2 Értékőrző tájhasználat	S3 Vonzó települések	S4 Érvényesülő közakarat
TOP_PLUSZ 1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	X	X	X	X	X	X	X
TOP_PLUSZ 1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások			X	X	X	X	X
TOP_PLUSZ 1.3 Fenntartható városfejlesztés	X		X	X	X	X	
TOP_PLUSZ 2.1 Klímabarát vármegye			X		X	X	X
TOP_PLUSZ 3.1 Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	X	X	X	X	X	X	X

TOP_Plusz 3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)	X	X	X	X	X	X	X
TOP_PLUSZ 3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)				X	X		X
TOP_PLUSZ 3.4 Fenntartható humán infrastruktúra (ERFA)				X	X	X	X
TOP_PLUSZ 6.1 Helyi gazdaság- fejlesztés	X	X		X	X	X	
TOP_PLUSZ 6.2 Fenntartható versenyképes városfejlesztés	X	X		X	X	X	

TOP_PLUSZ intézkedés megnevezése	P1) NÖVEKVŐ VERSENYKÉPES SÉG	P2) NÉPESSÉGMEGTARTÁS – TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁS	P3) KEDVEZŐ ÁLLAPOTÚ KÖRNYEZET	P4) VONZÓ – ÉLHETŐ TELEPÜLÉSEK	P5) KIEGYENLÍTETTEBB TÉRSZERKEZET
TOP_PLUSZ 1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás			X	X	
TOP_PLUSZ 1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások		X	X	X	
TOP_PLUSZ 1.3 Fenntartható városfejlesztés	X	X	X	X	X
TOP_PLUSZ 2.1 Klímabarát vármegye			X	X	
TOP_PLUSZ 3.1 Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei)	X	X			X
TOP_PLUSZ 3.2 Fenntartható városfejlesztés (ESZA+ elemei)		X			X
TOP_PLUSZ 3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)	X	X			
TOP_PLUSZ 3.4 Fenntartható humán infrastruktúra (ERFA)		X		X	

TOP_PLUSZ 6.1 Helyi gazdaság- fejlesztés	X	X		X	X
TOP_PLUSZ 6.2 Fenntartható versenyképes városfejlesztés	X	X		X	X

A TOP_PLUSZ források alapvetően a vármegyei tervdokumentumokban megfogalmazott önkormányzati fejlesztések megvalósítását szolgálják. Legerőteljesebben az összehangolt, több településre kiterjedő, egységesen kezelt térségek fejlesztését segítik elő.

A vármegyei területfejlesztési dokumentumokban megfogalmazott szükségletekhez és igényekhez képest a TOP_PLUSZ támogatási területeit figyelembe véve „támogatási fókuszt hiány” mutatkozik a vármegye teljes területén az állami közúthálózat és a belterületi utak felújítása, az ivóvízvezetékek rekonstrukciója vonatkozásában, illetve a vármegye minden térségében szétszórtan (vagyis településcsoportokat nem alkotva) jelentkezik a 2.000 lakosegyenértékű települések szennyvízkezelésének megoldási igénye, a bentlakásos idősok otthona hálózata kiépítésének szükséglete, valamint az önkormányzati bérlakások építésének lehetősége.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 11/2021. (III.30.) sz. határozatával elfogadott megyei területfejlesztési koncepció (www.inszm.hu/ Önkormányzat/ Területfejlesztés/ Megyei Területfejlesztési Koncepció 2021-2027) III. Javaslattevő munkarész "II. Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszere - 2030" című fejezetében (lásd 7-14. oldalak) ismertetett horizontális célok:

H1 Hálózatosodás alatt értjük, hogy az egyes szereplők között folyamatos formális vagy informális csatornákon közvetített kapcsolatrendszer épül ki, a szereplők együttműködése nyomán komplex és összetett projektek kerüljenek kialakításra. Az önkormányzati, igazgatási, területfejlesztési, gazdasági és non profit szektorok mind a tervezésben, mind a fejlesztési elképzelések megvalósításában, különböző formákban, és intenzitással együttműködnek. A fentiekben szereplő együttműködéseket, azok tartalmi elemei dokumentumokkal is alátámasztásra kerülnek.

H2 Bővülő foglalkoztatottság alatt értjük azt hogy a támogatási kérelmek, projektek vagy segítik a foglalkoztatás növekedését közvetlenül új munkahelyek létrehozásával vagy pedig közvetett hatással bírnak a projekt eredményeinek köszönhetően új munkahelyek létrehozására a Kedvezményezett településen.

H3 Növekvő energiahatékonyság alatt értjük a projekt keretében megvalósuló infrastrukturális beruházási elemek kapcsán olyan műszaki megoldások alkalmazását, melyek környezettudatos megoldásokat tartalmaznak, az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások alkalmazásának növelése által, valamint az energiatudatosság növelését szemléletformálási programok megvalósításán keresztül is elősegítik. A pályázati kérelemhez csatolt előkészítő dokumentáció részeként ezen műszaki megoldások bemutatásra kerülnek.

H4 Hozzájárulás a fenntarthatósághoz teljesülése vizsgálata, mely vonatkozhat a pályázati projekt által elért eredmények és beruházási elemek fenntarthatóságának bemutatására humán-erőforrás oldalról, pénzügyi üzemeltetési oldalról, illetve a kedvező állapotú környezet megőrzésének és fenntartásának oldaláról. A pályázati kérelemhez csatolt előkészítő dokumentáció részeként ezen fenntarthatóságra vonatkozó illeszkedése bemutatásra kerülnek.

2. A VÁRMEGYE KÜLSŐ KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye centrális fekvéséből adódóan 7 vármegyével határos. A hagyományok, a földrajzi korlátok, a kiépült infrastruktúra és a településhálózat által meghatározva Heves, Pest és Bács-Kiskun vármegyék, illetve a főváros felé erőteljesek a kapcsolatok minden szinten. Békés és Csongrád-Csanád vármegyék irányába a szomszéd települések szintjén léteznek vármegyehatáron átnyúló együttműködések. Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyével a Tisza-tó térsége jelent kapcsolatot, Hajdú-Bihar vármegye felé pedig a hivatalos és szervezett szolgáltatásokat igénybe vevő kapcsolódás a jellemző.

Az új típusú regionális együttműködés, az Északkelet-Magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna további tagvármegyéivel közül Nógrád vármegyéből sokan ingáznak a Felső-jászsági ipari agglomerációba, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében pedig vármegyei székhelyű gazdaságok üzemegységei működnek.

Számos, a vármegyének kiemelten fontos vármegyehatáron átnyúló fejlesztés csak területi kooperációval valósítható meg. A **szomszéd vármegyékkel együtt megvalósítható főbb fejlesztések** (Isd. vármegyei területfejlesztési program stratégiai része) a következők:

- **Pest vármegye:**
 - Közép-magyarországi fejlesztési övezet kialakítása.
 - M4 Szolnoki északi elkerülője megvalósítása,
 - M8 gyorsforgalmi út megépítése.
- **Heves:**
 - Eszterházy Károly Egyetem Jászberény Campus fejlesztése,
 - Dél-hevesi – Felső-jászsági növekedési zóna megalapítása,
 - Tisza-tavi kiemelt turisztikai térség összehangolt fejlesztése,
 - Tisza-Ökorégió létrehozása,
 - M32 gyorsforgalmi út megépítése.
- **Borsod-Abaúj-Zemplén:**
 - Tisza-tavi kiemelt turisztikai térség összehangolt fejlesztése,
 - Tisza-Ökorégió létrehozása.
- **Hajdú-Bihar:**
 - Debreceni Egyetem Szolnok Campus fejlesztése,
 - Tisza-tavi kiemelt turisztikai térség összehangolt fejlesztése,
 - Tisza-Ökorégió létrehozása,
 - Hortobágyi Nemzeti Park fejlesztéseinek összehangolása,
 - M4 Törökszentmiklós – Püspökladány szakaszának megépítése.
- **Békés:**
 - Körös-menti turisztikai együttműködés kialakítása,
 - Körösök vízpótlásának biztosítása,
 - Mezőtúr-Szarvas Körös-híd megépítése.

- **Csongrád-Csanád:**
 - Tisza-Ökorégió létrehozása,
 - Szentesi kórház fejlesztésében való közreműködés, hogy a kórház ellátási területe továbbra is kiterjedjen a Tiszazug déli részére,
 - Tiszazug, valamint Szentés és Csongrád városok együttműködésének erősítése,
 - Csépa-Csongrád Tisza-híd megépítése.

- **Bács-Kiskun:**
 - Közép-magyarországi fejlesztési övezet kialakítása,
 - turisztikai kínálat összehangolása,
 - Tisza-Ökorégió létrehozása,
 - M8 gyorsforgalmi út megépítése,
 - M44 Tisza-hídjának megépítése.

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) és a vármegyei célkitűzések kapcsolódása:

Megnevezés	Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés	Népességi fordulat, egészséges és megújuló társadalom	Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme	Térségi potenciálokra alapozott fenntartható térszerkezet
T1) Új növekedési övezet	x	x		x
T2) Felzárkózó tiszántúli térségek	x	x		x
T3) Formálódó Tisza-Ökorégió			x	x
S1) Építő munka	x	x	x	
S2) Értékőrző tájhasználat		x	x	
S3) Vonzó települések			x	x
S4) Érvényesülő közakarat			x	x

Az OFTK átdolgozás alatt lévő dokumentumában körvonalazódó új célkitűzések jól fedik le a megoldandó társadalmi, gazdasági és területi problémákat. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye stratégiai céljai kapcsolódásainak vizsgálata során megállapítható, hogy a vármegyei célok legszorosabban a „Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme”, valamint a „Térségi potenciálokra alapozott fenntartható térszerkezet” nemzeti célkitűzésekhez kapcsolódnak. Mindez visszaigazolja a vármegye gazdaságának súlyát, a lakosság viszonylag jó szakképzettségét és a megfogalmazott „öko-megye” kialakításának megkezdését, illetve az erőteljes kelet-nyugati térszerkezeti különbségek megkezdendő mérséklését.

3. A VÁRMEGYE BELSŐ TERÜLETI KAPCSOLATRENDSZERÉNEK VIZSGÁLATA

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye településhálózata kialakultnak tekinthető. A jelenlegi 9 járás megfelel a hagyományos és mai várostérségeknek, azonban napjainkban legjellemzőbb területi sajátossága a vármegyében Tiszához igazodó térszerkezeti törésvonal, amely egy fejlettebb nyugati és egy fejletlenebb keleti részre osztja a vármegyét (újabb fejlemény, hogy a több évtizedes népesség-átstrukturálódás miatt a Jászapáti járás is bekerült a legelmaradottabb térségek közé).

A jövőbeni fejlődési lehetőségek alapján a Jászberényi járás és a Szolnok járás dinamikusan fejlődhet, a Karcagi járás, a Kunszentmártoni járás, a Mezőtúri járás, a Tiszafüredi járás adottságaik alapján dinamizálhatók, míg a Jászapáti járás és a Kunhegyesi járás céltudatos felzárkóztatása szükséges.

A vármegye ugyan központi helyen fekszik az ország keleti felében, azonban a nemzetközi közlekedési útvonalak és a fejlődési tengelyek áthelyeződése nyomán belső perifériává vált. A Felső-Jászság és Szolnok Megyei Jogú Város térsége egyre inkább a budapesti metropolisz térség alközpontjának tekinthető, addig a tiszántúli térségek kifejezetten „lassú zónák”.

A vármegye több vármegyén kívüli fejlődési tengelyhez kapcsolódik. Új vármegyén belüli fejlődési tengelyek kialakulása várható a vármegyét végre érintő gyorsforgalmi úthálózat fejlesztése nyomán. A vármegyét érintő fejlődési tengelyek közül Kelet-Nyugat irányú: az M3-as, a potenciális M4-es tengely, illetve az M44-es tengely; észak-déli irányú: a Hatvan-Szolnok-Szentes tengely, valamint a Tisza-tó – Hármaskörös tengely.

A vármegye saját térszerkezeti elemei a Szolnok nagyvárosi településeggyüttes, a nagykunsgai városvonal és a Felső-jászsági ipari agglomeráció.

A vármegye települései közül 22 városi jogállású, amelyek az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- teljes középfokú központ: Jászberény, Karcag, Mezőtúr, Szolnok,
- egyéb járási székhely: Jászapáti, Kunhegyes, Kunszentmárton, Tiszafüred, Törökszentmiklós,
- kisváros: Kisújszállás, Tiszaföldvár, Túrkeve,
- kiemelkedő termelési centrum: Jászárokszállás, Jászfényszaru, Jászkisér, Martfű,
- Szolnoki településeggyüttes városi jogállású kistelepülései: Besenyszög, Rákóczi falva, Újszász,
- városi jogállású, funkcióhiányos település: Abádszalók, Fegyvernek, Kenderes.

A vármegye sajátos funkciójú települései a következők:

Ipari termeléssel rendelkező település /24/ /hatályos megyei területfejlesztési koncepció alapján/

- Kialakult termelési centrum /10/
 - o (országos/nemzetközi jelentőségű ipari tevékenység önálló végtermék gyártással) Jászfényszaru, Jászberény, Jászárokszállás, Szolnok, Tószeg, Szajol, Törökszentmiklós, Martfű, Tiszapüspöki, Túrkeve

- Kisebb volumenű ipari központ /9/
 - (egy vagy néhány megyei/helyi jelentőségű üzem) Jászkisér, Jászládány, Jásztelek, Alattyán, Tiszaföldvár, Kisújszállás, Kenderes, Örményes, Kunhegyes
- Potenciális térségi foglalkoztatási központ /5/
 - (ipari parkkal rendelkező település depressziós térségben) Jászapáti, Kunszentmárton, Mezőtúr, Karcag, Tiszafüred

Turisztikai célterület települései /28/ /hatályos megyei területfejlesztési koncepció alapján/

- Országosan kiemelt turisztikai térség települései /11/
 - Abádszalók, Berekfürdő, Karcag, Kunmadaras, Tiszaderzs, Tiszafüred, Tiszaigar, Tiszaörs, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős, Tomajmonostora
- Vármegyei jelentőségű célterületek /17/
 - Idegénforgalmi központ / 2/
 - (meghatározó mértékű turizmus sokrétű szolgáltatásra és vonzerőre épülve) Cserkeszőlő, Szolnok
 - Kisebb léptékű turizmus/11/
 - (egy vonzerőre, vagy egy objektumra épülő tevékenység) Jászapáti, Jászszentandrás, Nagykőrű, Martfű, Rákóczifalva, Tiszakürt, Túrkeve, Kisújszállás, Törökszentmiklós, Kenderes, Nagyiván
 - Fejlesztendő célterület /4/
 - (sokrétű vonzerő, de az infrastruktúra és a szolgáltatás fejletlen) Jászberény, Kunszentmárton, Mezőtúr, Kunhegyes

A vármegye térségeinek, városainak és településeinek funkcionális kategorizálása hozzájárul a vármegyére decentralizált források felhasználási kereteinek kialakításához.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYE 9 JÁRÁSA

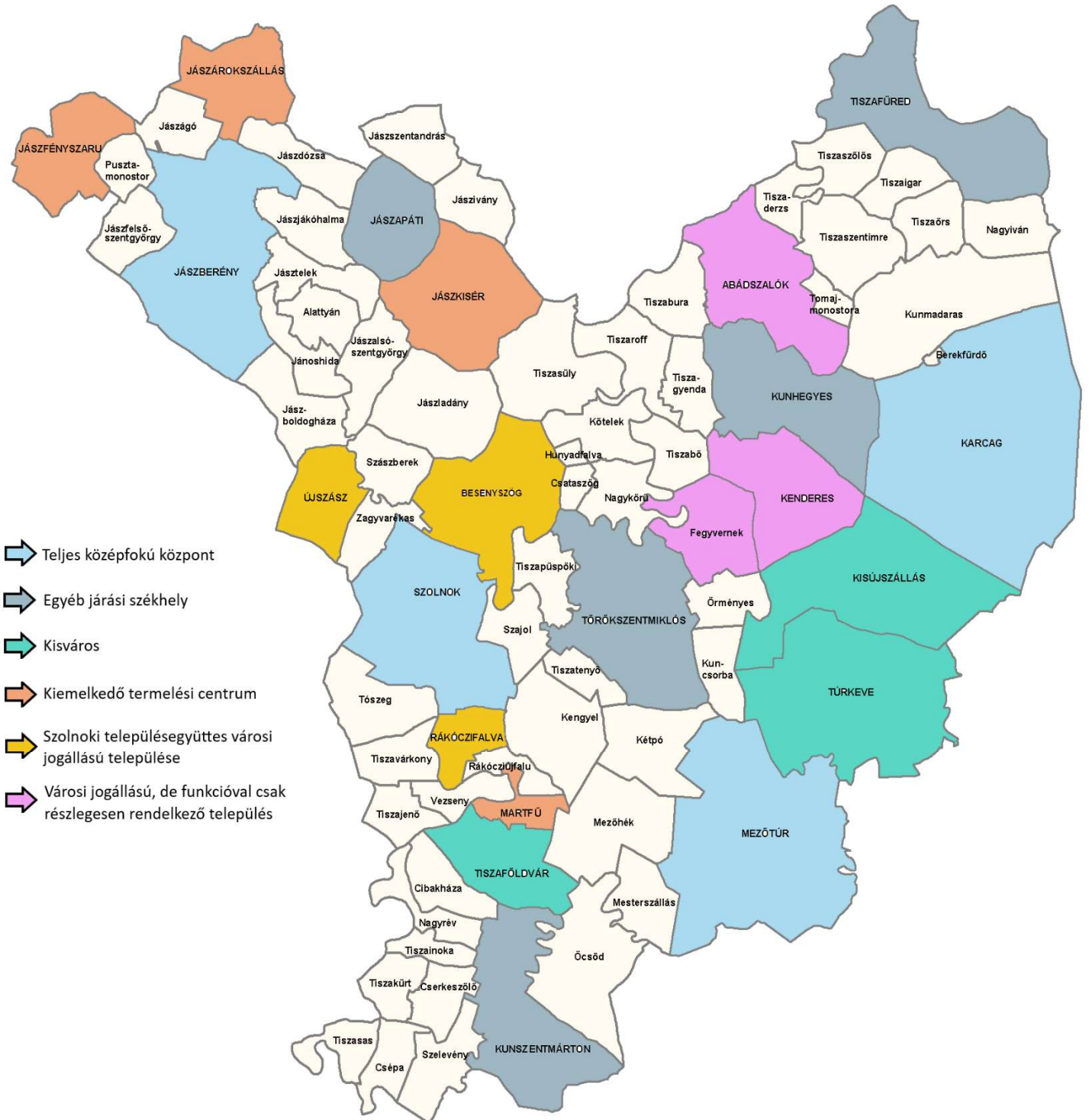

- Jászapáti járás (9)
- Jászberényi járás (9)
- Karcagi járás (5)
- Kunhegyesi járás (7)
- Kuszentmártoni járás (11)
- Mezőtúri járás (5)
- Szolnoki járás (18)
- Tiszafüredi járás (7)
- Törökszentmiklósi járás (7)

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye sajátos térszerkezeti elemei

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye városhálózata

Turisztikai célterületek

4. AZ ITP 2021-2027 FEJLESZTÉSI CÉLTERÜLETEINEK KIJELÖLÉSE – A VÁRMEGYEI FORRÁSFELHASZNÁLÁSI MÓDOK

A 2021-2027-es fejlesztési ciklusban erőteljesebben jut érvényre a kitűzött fejlesztési célok megvalósításában a térségi szemlélet. Ennek jegyében szükséges kialakítani azokat a tércategóriákat, amelyek a fejlesztések megvalósításának alapvető egységeit képezik.

A vármegyében már a tervezési folyamat megkezdésekor mind döntéshozói, mind szakmai szinten egyetértés volt abban, hogy a 290/2014. (XI.26.) Korm. rendeletben szereplő **két legelmaradottabb Jászapáti járás és a Kunhegyesi járás kiemelt és elkülönített kezelése történjen meg**. Ez a tervezési alapelv is szolgálja a TOP_PLUSZ forrástervezés tervezésének LHH térségbe történő allokációját.

A **vármegyeszékhely és településeggyüttese hasonlóan kiemelt és elkülönített kezelése** is rögzítésre került, amelyet a Megyei Közgyűlés 3/2020. (V.13.) számú rendeletével elfogadott „Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területrendezési Terv” című tervdokumentum megyén belül együtt tervezhető térségekre vonatkozó szakasza már megalapozott.

Szolnok Megyei Jogú Város a rendszerváltás előtt kiterjedt regionális szerepkörrel is rendelkezett, valamint a város erőteljes gazdasága nagyléptékű munkaerő-vonzáskörzetet hozott létre. A XX. század végén ezen szerepkörök jelentősen mértékben lecsökkentek, azonban a város kiterjedt települési vonzáskörzete és az azon belüli szoros együttműködés fennmaradt. A lejátszódott népességmozgás, a jelentős mértékűvé váló infrastrukturális összekapcsolódás (ivóvízellátás, szennyvízkezelés, hulladékgazdálkodás) és a jövőbeni fejlesztési elképzelések indokoltá és szükségessé teszik a város és vonzáskörzete együttes kezelését.

A vármegye térszerkezete másik két sajátos elemének (Felső-Jászság ipari agglomeráció, „nagykunsági városvonal”) települései között nem ilyen nagy volumenű és sokrétű a településközi együttműködés, viszont teljes körűen megfelelnek a Fejlesztési célterület forrásfelhasználási módnak.

A vármegyében rendelkezésre álló forrásoknak – az egyeztetések alapján – mintegy 25%-át indokolt Szolnok Megyei Jogú Város és a 13 település alkotta térség fejlesztésére fordítani.

Ezeket figyelembe véve a megyei területfejlesztési program stratégiai részében megtörtént a tércategóriák kialakítása következők szerint.

Figyelembe véve:

- azt a tényt, hogy a vármegye **9 járása lényegében azonos a történelmi és mai várostérségekkel**,
- a területfejlesztési koncepcióban megfogalmazott **térszerkezeti jövőképet**,
- a vármegye **9 járásának** elmúlt időszakban történt társadalmi, gazdasági fejlődését és a lehetséges fejlődési pályáját,
- a vármegye **négy gazdaságilag együttkezelendő térségét** (Jászság, Szolnok – Törökszentmiklós – Martfű térsége, Nagykunság – Tisza-tavi térség, Mezőtúr térsége – Tiszazug),

- a vármegye **sajátos térszerkezeti elemeit** (Felső-Jászság ipari agglomeráció, Szolnoki településeggyüttes, „nagykunsági városvonal”),
- a vármegye **városhálózatának szerkezetét és munkamegosztását,**
- a legelmaradottabb, komplex programmal fejlesztendő **Jászapáti járás és Kunhegyesi járás** kiemelt és elkülönült kezelését,
- **Szolnok Megyei Jogú Város és településeggyüttese** pozíciójának várható erősödését és kiemelt elkülönült kezelését,
- **Tiszasüly, Újszász, Szajol, Martfű, Fegyvernek és Túrkeve** többirányú kapcsolódásuk miatti külön értékelését,

a koncepcionális célok lehetséges megvalósulása az elemzések nyomán alábbi **térkategóriákon (TK), forrásfelhasználási módokon** keresztül történhet:

- **TK1 Szolnok Megyei Jogú Város és településeggyüttese** (Szolnok Megyei Jogú Város + Szolnok település együttese 13 települése),
- **TK2 Jászberény térsége** (Felső-Jászság/Jászberényi járás 9 települése + Újszász),
- **TK3 Törökszentmiklós térsége – Mezőtúr térsége – Kunszentmárton térsége** (Törökszentmiklói járás 6 települése + Szajol, Mezőtúri járás 4 települése, Kunszentmártoni járás 11 települése + Martfű),
- **TK4 Karcag térsége – Tiszafüred térsége** (Karcagi járás 5 települése + Fegyvernek + Túrkeve, Tiszafüredi járás 7 települése),
- **TK5 Kunhegyes térsége** (Kunhegyesi járás 7 települése),
- **TK6 Jászapáti térsége** (Alsó-Jászság/Jászapáti járás 9 települése + Tiszasüly).

A megyei területfejlesztési program társadalmi egyeztetése során a térkategóriákat érintően eltérő vélemény nem fogalmazódott meg.

Az egyes intézkedéseken belül a valós igények szerint meghatározott forráskeretet a vármegye négy formában használhatja fel. Az egyes forrásfelhasználási módokhoz részben hasonló, részben eltérő tervezési és eljárási feladatok kapcsolódnak.

A hazai Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz vármegyére dedikált keretének 4 forrásfelhasználási módja az alábbi:

- Fenntartható városfejlesztésre allokált keret,
- Fejlesztési célterület kerete,
- Fejlesztési célra fordított keret,
- Kiemelt Kedvezményezett által koordinált fejlesztések kerete.

2021-2027
Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei tércategóriákhoz (TK) tartozó települések
(6 TK)

A vármegyei térkategóriák esetében a forrásfelhasználási módokat az alábbi táblázat mutatja:

Megnevezés	Fenntartható városfejlesztés	Fejlesztési célterület	Fejlesztési cél	Kiemelt Kedvezményezett fejlesztései
TK1 Szolnok Megyei Jogú Város és településeggyüttese	X			X
TK2 Jászberény térsége		X		X
TK3 Törökszentmiklós térsége – Mezőtúr térsége – Kunszentmárton térsége		X		X
TK4 Karcag térsége – Tiszafüred térsége		X		X
TK5 Kunhegyes térsége		X		X
TK6 Jászapáti térsége		X		X

Az ERFA rendelet 11. cikk fenntartható városfejlesztés eszköze a fenntartható városfejlesztés intézkedésekkel és a budapesti prioritásokkal valósul meg ERFA-ESZA+ forrással. Az intézkedések fenntartható városfejlesztési stratégián (FVS) alapuló programterv (TVP, TOP_PLUSZ Városfejlesztési Programterv) alapján biztosítanak forrást az ITP-k keretében kiválasztott városoknak.

A **Fenntartható városfejlesztés** forrásfelhasználási módhoz tartozó településekre egy, a vármegyei ITP-hez igazodó közös stratégiai program készült, amely tartalmazza az érintett települések által megvalósítani kívánt projekteket. A vármegyei ITP tételesen csak ezen forrásfelhasználási mód nagyságát határozza meg.

Az ITP a 2021-2027-es programozási időszakban hozzá kell járuljon a tagállam új ERFA rendelet 11. cikkében kijelölt kötelezettsége teljesítéséhez. Ennek értelmében a vármegyei önkormányzat a városi jogállású települései részére allokálhat stratégiai forráskeretet az új ERFA rendelet 11. és az új CPR rendelet 28-29. cikkelyével összhangban. A forrásfelhasználási módon belül szükséges a városi területek részére elkülönített összesített forráskeret megadása. A forrásfelhasználási módon belül a városi területek részére elkülönített kumulált forráskeret kerül megjelölésre, és ezen forráskeretre fenntartható városfejlesztési stratégiával pályázhatnak a városok.

2022. évben Szolnok Megyei Jogú Város és térsége elkészítette a szükséges Fenntartható Városfejlesztési Stratégiáját (FVS) és TOP_PLUSZ Városfejlesztési Programtervét (TVP), amelyek révén átfogó képet kapunk a város és térsége fejlesztési elképzelésekről, célokról. Az FVS teljes tervezéssel készül és nem korlátozódik csupán a TOP_PLUSZ forrásainak a felhasználására, megalapozza a város további, jövőben elkészítendő stratégiai dokumentumait is.

Az FVS melléklete a TOP_PLUSZ terhére támogatható projekt-terveket felölelő Városfejlesztési Programterv (TVP), amelyben projektekre lebontva szemléltetett beavatkozási rendszerét még szükséges összevetni a TOP_PLUSZ támogatott tématerületeivel is.

A Vármegyei Önkormányzat és Szolnok Megyei Jogú Város döntéshozói és szakapparátusa több tisztségviselői és szakmai egyeztetést folytatott le a jövőbeni elképzelések összehangolása érdekében. A stratégia kialakítása a Vármegyei Önkormányzattal való szoros együttműködésben történt meg.

Az ITP 2.0. tervezéshez kapcsolódóan az Operatív Program prioritásrendszerének módosulása miatt a fenntartható városfejlesztés intézkedéseire allokált források felülvizsgálata érdekében Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Önkormányzata a város és térsége által TVP-ben rögzített intézkedésenkénti keretösszegeket leegyeztette, ezáltal is elősegítve a stratégiai alapon önálló forráskeret hatékony felhasználását.

Az adott **Fejlesztési célterület** forrásfelhasználási módhoz tartozó településkörre egy indikatív forráskeret kerül meghatározásra a vármegyei ITP-ben, itt a megvalósítani kívánt projektek a standard pályázattal rendszer keretében kaphatnak támogatást. Az adott fejlesztési célterület forrásfelhasználási módhoz tartozó településkörre egy indikatív forráskeret kerül meghatározásra a vármegyei ITP-ben, itt a megvalósítani kívánt projektek a TKR-en belüli standard pályázattal rendszer keretében kaphatnak támogatást. A forrásfelhasználási mód vonatkozásában területspecifikus kiválasztási kritériumok megfogalmazása szükséges.

Kiemelt kedvezményezett által koordinált fejlesztések: A forrásfelhasználási mód vonatkozásában területspecifikus kiválasztási kritérium megfogalmazása szükséges, amely(ek)hez való illeszkedés bemutatása a támogatási kérelem benyújtásának feltétele. A kiválasztási kritériumoknak a vármegye területfejlesztési programjából levezethetőknek kell lenniük. Az ITP megvalósításában három **kiemelt Kedvezményezett – Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Önkormányzata, a Magyar Közút Zrt., valamint a Tankerületi Központ**– közreműködik.

- **Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Önkormányzata kiemelt kedvezményezettként** elkülönített forrásra jogosult **a vármegyei foglalkoztatási paktum, illetve vármegyei szintű ESZA típusú projektek végrehajtására és megvalósítására**. Ezen projektek során Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Önkormányzata koordinálásában, a vármegyei területfejlesztési dokumentumokban meghatározott stratégiai, fejlesztési célok és szempontokhoz illeszkedve valósulnak meg a fejlesztések, kiemelten figyelmet fordítva a területi kiegyenlítődés elősegítésére, a kedvezményezett járások és komplex programmal fejlesztendő járás fejlesztésére.

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Önkormányzata az egész vármegyére kiterjedően hozta létre a foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködést, amelynek célja, hogy a projekt megvalósítása során kialakított foglalkoztatási stratégia mentén, a konzorciumi partnerek és a Paktumhoz csatlakozók együttműködésében képzési és foglalkoztatási programok valósuljanak meg.

A teljes vármegyére kiterjedő kooperáció kialakítása mellett vállalkozások munkaerő-igényének aktív munkaerőpiaci eszközökön keresztül történő támogatása és munkaadókat támogató gazdaságfejlesztési, illetve befektetés-ösztönző tevékenységek is megvalósulnak.

- **A vármegyei szintű humán fejlesztési programok (ESZA típusú projekt)** megvalósítása során a vármegyei önkormányzat tervezi a már meglévő, a korábbi sikeresen megvalósított EFOP-1.6.3 sz. projektjében elkészült Szolgáltatási Út Térképének és Vármegyei Esélyteremtő Paktumának a felülvizsgálatát/módosítását a Vármegyei Felzárkózási Fórum, illetve Munkacsoport szakmai bevonásával. A vármegyei önkormányzat e vármegyei tervekre alapozottan a vármegyei szolgáltatáshiányokra reflektálva tervezi közösségfejlesztési, szemléletformálási tevékenységek megvalósítását kiemelten a hátrányos helyzetű célcsoportokra fókuszálva mely, a pályázati felhívás tervezetében szerepel. A vármegyei önkormányzat széles partnerséggel és ismeretekkel bír az előzőekben részletezett célok vármegyei elérése vonatkozásában, emiatt kiemelt kedvezményezettként kívánjuk a teljes vármegyei keretösszeg egy részét felhasználni.

- **Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Önkormányzata**, mint a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács elnökét adó vármegyei önkormányzat meghatározó **konzorciumi (tag)szereplője lehet az aktív- és ökoturisztikai fejlesztéseknek** – de nem kíván kiemelt kedvezményezetti szerepet vállalni. Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Önkormányzata a jövőben is nagy hangsúlyt kíván fektetni arra, hogy a megvalósuló aktív turisztikai fejlesztések megfelelő működtetése, üzemeltetése a kialakítást követően is biztosított legyen és a látogatók számára elérhetőek legyenek, így a vármegyei koordináció mellett megvalósuló fejlesztések hosszú távon fenntarthatók lesznek mind gazdasági, mind környezeti szempontból.

- **A Magyar Közút NZrt. kiemelt kedvezményezettként** elkülönített forrásra jogosult a **4 és 5. számjegyű utak felújításával** kapcsolatos projektek végrehajtására. A felhívásra támogatási kérelmet kizárólag a Magyar Közút NZrt. nyújthat be, ezáltal biztosított a 290/2014. (XI. 6.) Korm. rendelet szerinti kedvezményezett járásokban a 4 és 5 számjegyű, állami tulajdonban lévő közutak fejlesztésének megvalósulása, kiemelt figyelemmel a 36 komplex programmal fejlesztendő járásra.

- **A Tankerületi Központok a köznevelés fejlesztéseinél (ERFA)** kiemelt kedvezményezettként kerülnek meghatározásra. A forráskeretből a pedagógiai szakszolgálatok fejlesztésére külön forrás nem került; míg az egyházak esetében a teljes rendelkezésre álló keret 10 %-a lett elkülönítve.

A kiemelt kedvezményezetti státuszú vármegyei önkormányzat, mint Területi Szereplő direkt beavatkozását jelenti a területi kohézió tényleges megvalósulása érdekében. Az a cél, hogy a helyi elképzelésekben a települések által meg nem jelenített, de szükséges és kiemelt fontosságú gazdaságfejlesztést célzó beruházások ténylegesen létrejőjenek, biztosítva a továbblépés lehetőségét.

A vármegyei önkormányzat a fejlesztési időszak elején nem allokál forrást a fenti típusú kiemelt fejlesztésekre, de visszahulló forrás esetén a későbbiekben az Irányító Hatósággal közösen megvizsgálja, hogy erre lesz-e lehetőség.

Szükséges fenntartani annak a lehetőségét, hogy a vármegyei önkormányzat által megvalósított fejlesztések köre indokolt esetben kiterjedhessen építési és felújítási projektekre is. Erre elsősorban a két komplex programmal támogatandó Jászapáti járás és Kunhegyesi járás esetében a gazdaságfejlesztés terén kerülhet sor. Ezt a 2014-2020-as ciklusban megvalósítás alatt lévő kettő vármegyei önkormányzati saját projekt (karcagi ipari park, tiszafüredi turisztikai centrum) tapasztalatai is megalapoznak.

Annak ellenére, hogy a vármegye teljes területének hézagmentes lefedése megtörtént a **Fenntartható városfejlesztés** és a **Fejlesztési célterület** felhasználási módok által, az aktív turizmus fejlesztésére önálló **fejlesztési cél** került kialakításra, ugyanis az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ Nkft. – mint szakterületi felelős – ajánlása alapján nem tartja indokoltnak a vármegye kisebb földrajzi területekre történő bontását.

Az egyes forrásfelhasználási módokhoz tartozó tércategóriák az alábbi településekből állnak:

Fenntartható városfejlesztés:

- **TK1 Szolnok Megyei Jogú Város és településeggyüttese:** Szolnok Megyei Jogú Város (teljes középfokú központ), Besenyszög (Szolnoki településeggyüttes városi jogállású települése), Csataszög, Hunyadfalva, Kőtelek, Nagykörű, Rákóczi falva (Szolnoki településeggyüttes városi jogállású települése), Rákócziújfalva, Szászberek, Tiszajenő, Tiszavárkony, Tószeg, Vezseny, Zagyvarékas (14).

Fejlesztési célterület:

- **TK2 Jászberény térsége:** Jászágó, Jászárokszállás (kiemelkedő termelési centrum), Jászberény (teljes középfokú központ), Jászboldogháza, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfényszaru (kiemelkedő termelési centrum), Jászfákóhalma, Jásztelek, Pusztamonostor, Újszász (Szolnoki településeggyütteshez részben kötődő városi jogállású település) (10).
- **TK3 Törökszentmiklós térsége – Mezőtúr térsége – Kunszentmárton térsége:** Kengyel, Kuncsorba, Örményes, Tiszapüspöki, Tiszatenyő, Törökszentmiklós (egyéb járási székhely), Szajol, Kétpó, Mesterszállás, Mezőhék, Mezőtúr (teljes középfokú központ), Cibakháza, Csépa, Cserkeszőlő, Kunszentmárton (egyéb járási székhely), Nagyrév, Öcsöd, Szelevény, Tiszaföldvár (kisváros), Tiszainoka, Tiszakürt, Tizzasas, Martfű (kiemelkedő termelési centrum) (23).
- **TK4 Karcag térsége – Tiszafüred térsége:** Berekfürdő, Karcag (teljes középfokú központ), Kenderes (városi jogállású, de funkcióval csak részlegesen rendelkező település), Kisújszállás (kisváros), Kunmadaras, Fegyvernek (városi jogállású, de funkcióval csak részlegesen rendelkező település), Túrkeve (kisváros), Nagyvíván, Tiszaderzs, Tiszafüred (egyéb járási székhely), Tiszaigar, Tiszaörs, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős (14).

Komplex programmal támogatandó járásokhoz kötődő fejlesztési célterület:

- **TK5 Kunhegyes térsége:** Abádszalók (városi jogállású, de funkcióval csak részlegesen rendelkező település), Kunhegyes (egyéb járási székhely), Tiszabő, Tiszabura, Tiszagyenda, Tiszaroff, Tomajmonostora (7).
- **TK6 Jászapáti térsége:** Alattyán, Jánoshida, Jászsalsószentgyörgy, Jászapáti (egyéb járási székhely), Jászdózsa, Jászivány, Jászkisér (kiemelkedő termelési centrum), Jászladány, Jászszentandrás, Tizzasüly (10).

A Fenntartható városfejlesztés forrásfelhasználási módhoz tartozó **TK1 Szolnok Megyei Jogú Város és településeggyüttes** elnevezésű térség 14 településből (3 város, 11 község) áll:

- városok: Szolnok Megyei Jogú Város és 2 városi funkcióval csak részlegesen rendelkező település, Rákóczi falva és Besenyszög,
- községek:
 - = 4 aprófalva: Csataszög, Hunyadfalva, Szászberek és Vezenseny,
 - = további, 2.000 főnél kisebb népességű község: Kótelek, Nagykörű, Rákócziújfalva, Tiszajenő és Tiszavárkony,
 - = 2.000 főnél népesebb község: Tószeg és Zagyvarékas.

Itt él a vármegye népességének mintegy 25%-a. A térség a vármegye gazdasági ipari új értékének előállításából mintegy 20%-ot képvisel. A térség valamennyi településén kiépült a teljes közmű rendszer. Szolnok Megyei Jogú Város közintézményei magas szintű közellátását biztosítanak az itt élők számára. A vármegyeszékhelyről való kitelepülés az ezredforduló körül számottevő volt, ezért a környező települések döntően lakófunkcióval rendelkeznek. Szolnok mellett Tószegen alakult ki jelentősebb termelőkapacitás. A Tisza jobb partján, mintegy 70 km hosszan végig húzódó településeggyüttes fizikailag 2 részből áll: Szolnok és szűkebb agglomerációja, valamint Besenyszög mikrotérsége.

A vármegyére dedikált 2021-2027-es TOP_PLUSZ keret felhasználási javaslata a 2014-2020-as fejlesztési ciklus tapasztalatai, a lefolytatott projektgyűjtések és települési egyeztetések alapján alakult ki.

A vármegyei keret **elvi megosztása** a következő (milliárd forintban):

Térkategóriák között a forrásfelhasználási módok szerint:

Fenntartható városfejlesztés (28,32 %) (27,567 milliárd Ft) forrásfelhasználási mód:

- *TK1 Szolnok Megyei Jogú Város és településeggyüttes (14 település): 28,32 % (27,567 milliárd Ft)*

Fejlesztési célterület (50,25 %) (48,916 milliárd Ft) forrásfelhasználási mód:

- *TK2 Jászberény térsége (10 település): 7,97 % (7,762 milliárd Ft)*
- *TK3 Törökszentmiklós térsége – Mezőtúr térsége – Kunszentmárton térsége (23 település): 14,98 % (14,590 milliárd Ft)*
- *TK4 Karcag térsége – Tiszafüred térsége (14 település): 11,15 % (10,857 milliárd Ft)*
- *TK5 Kunhegyes térsége (7 település): 5,65 % (5,502 milliárd Ft)*
- *TK6 Jászapáti térsége (10 település): 7,55 % (7,350 milliárd Ft)*
- *Aktív turizmus fejlesztési célterület: 2,93 % (2,855 milliárd Ft)*

Kiemelt Kedvezményezettek (21,43%) (20,861 milliárd Ft) forrásfelhasználási mód:

- *Magyar Közút Zrt. projektjei: 14,02 % (13,650 milliárd Ft)*
- *Vármegyei Önkormányzat projektje: 3,99 % (3,891 milliárd Ft)*
- *Vármegyei tankerületek projektje: 3,05 % (2,97 milliárd Ft)*

Így a Fenntartható városfejlesztés forrásfelhasználási módon a vármegyére dedikált források kicsivel több, mint a 28,32 %-a kerül felhasználásra, a Fejlesztési célterületekre és a Kiemelt kedvezményezettek forrásfelhasználási módokra pedig összesen 71,68 % jut, utóbbiból 13,2 % kerül felhasználásra a két komplex programmal kezelendő Jászapáti járásban és Kunhegyesi járásban.

A Fejlesztési célterület forrásfelhasználási módra allokált forrás

- *jelentős része a Jászberény térsége és Jászapáti térsége, illetve Karcag térsége – Tiszafüred térsége és Kunhegyes térsége tércategóriákon kerül felhasználásra,*
- *14,98 %-a jut a Törökszentmiklós térsége – Mezőtúr térsége – Kunszentmárton térsége tércategóriára*

A Kiemelt Kedvezményezettek forrásfelhasználási módon került tervezésre, így a vármegyei foglalkoztatási paktum és a köznevelési infrastruktúra fejlesztésének költségei, valamint a 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése.

A fenntartható energiahatékonyság intézkedésen 2.636.503.067 Ft forráskeret emelésre került sor, amely kizárólag gyógyfürdők energetikai fejlesztésre fordítható. A plusz forrás a vármegye 8 db településén kerül felhasználásra: az FVT területén rögzítésre került 1 db (Szolnok Megyei Jogú Város); a Jászapáti TK5 tércategóriában 1 db (Jászszentandrás Község), a Mezőtúr-Törökszentmiklós-Kunszentmárton (TK3) tércategóriában 1 db (Cserkeszölő Község), míg a Karcag-Tiszafüred (TK4) tércategóriában 5 db (Berekfürdő, Karcag Város, Kisújszállás Város, Tiszafüred Város, Túrkeve Város);

Forráshiány miatt nem került tervezésre a TOP-Plusz 1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás jogcím meghirdetése.

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027” fejlesztési intézkedései és a Vármegyei Integrált Területi Program (ITP) tématerületeinek illeszkedését az alábbi táblázat mutatja be:

TF Program - Fejlesztési intézkedések		ITP tématerületek
P1 Növekvő verseny- képesség	P1.1 Az elérhetőség javítása, kiemelten az M4 továbbépítése	6.1.2, 6.1.4
	P1.2 Magasabb hozzáadott érték előállítás	2.1.1; 3.1.1; 6.1.1; 6.1.3;
	P1.3 Növekedési zóna szervezése	3.1.3
	P1.4 A megyeszékhely és a tiszántúli térségek gazdasági súlyának emelése	3.1.1; 6.1.1,
P2 Népesség- megtartás – Társadalmi felzárkózás	P2.1 Foglalkoztatás differenciált bővítése	3.3.1; 3.3.2; 3.1.1, 3.3.3; 6.1.1; 6.1.3
	P2.2. A népesség egészségi állapotának és képzettségének javítása	3.3.2; 3.1.3
	P2.3 Felsőfokú oktatás fejlesztése	
P3 Kedvező állapotú környezet	P3.1 Tájkonform mezőgazdaság és turizmusfejlesztés	6.1.3, 6.1.4
	P3.2 Megújuló energiák alkalmazása	1.2.1; 2.1.1
	P3.3 Klímavédelmi intézkedések	1.1.1; 2.1.1
P4 Vonzó – élhető települések	P4.1 Átfogó településfejlesztés a helyi közösségek bevonásával	1.2.1; 1.2.2; 1.2.3; 2.1.1; 3.1.2; 3.1.3, 3.3.3
P5 Kiegyenlítettebb térszerkezet	P5.1 Településközi munkamegosztás elmélyítése	1.2.1
	P5.2 Tisza-tavi turisztikai térség kiemelt kezelése	6.1.3, 6.1.4
	P5.3 Térségi felzárkóztatás – kiemelten a komplex programmal fejlesztendő járássok problémáinak kezelése	1.2.1; 1.2.2; 1.2.3; 3.3.1; 3.3.2; 2.1.1; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3,3.3.3; 6.1.1; 6.1.2; 6.1.3;

Megjegyzés:

Az 1.3 Fenntartható városfejlesztés; a 2.1.4 Fenntartható városfejlesztés (energetika); a 3.2.1 Fenntartható városfejlesztés (ESZA), valamint a 3.4.1 Fenntartható humán fejlesztések (ESZA) és a 6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés (ERFA) tématerületek nem besorolhatók, mivel a vármegyére dedikált forrásból elhatárolásra került a Fenntartható városfejlesztés forrásfelhasználási mód, amelynek felhasználására önálló stratégiai program készül a közeljövőben.

A fenti illeszkedést értékelő táblázatból jól kitűnik, hogy a TOP_PLUSZ forrásai a teljes tervezés igényével megfogalmazott megyei területfejlesztési programból döntően az önkormányzati kötődésű fejlesztési intézkedések megvalósulását szolgálják. Emellett a TOP_PLUSZ tématerületeinek fontos szerepük van a kisebb turisztikai projekt és az üzleti infrastruktúra fejlesztési elgondolások megvalósításában. Egyértelműen tükröződik, hogy egy-egy kiemelt térség (lásd Jászapáti járás, Kunhegyesi járás) átfogó fejlesztését minden tématerület elősegíti.

A vármegye 9 járásának fejlesztési irányai (a hatályos megyei területfejlesztési koncepció alapján):

Dinamikus:

Jászberényi járás:

- A térség gazdasági dinamizmusának fenntartása
- Növekedési zóna szervezése a Dél-hevesi térséggel együttműködve és regionális innovációs központ alapítása
- A települések városias jellegének és lakófunkcióinak erősítése
- A Jászberényi Campus fejlesztése, a térség gazdaságának igényeihez igazodó képzési struktúra kialakítása
- A Zagyva folyó komplex vízgazdálkodási fejlesztése
- Szolnok-Hatvan tengely erősítése közlekedésfejlesztéssel és a településközi együttműködés fokozásával

Szolnoki járás:

- Szolnok Megyei Jogú Város ipari hagyományaira és kedvező közlekedéscsoporthelyi fekvésére alapozó gazdaságfejlesztés
- Iparfejlesztési elképzelések összehangolása
- A szolnoki településegység és a megyeszékhely kapcsolatainak átfogó erősítése (közlekedésfejlesztés, közlekedésszervezés)
- Elővárosi tömegközlekedés kialakítása és lakófunkciók erősítése
- Szolnok, Csáklya úti Tisza-híd és a kapcsolódó települési elkerülő szakaszok megépítése
- A Szolnoki járás északi felén elhelyezkedő Besenyszög mikrotérség összehangolt fejlesztése, beleértve a Besenyszög – Hunyadfalva új összekötőút megépítését

Dinamizálódó:

Karcagi járás:

- Karcag város megyén belüli „harmadik pólus” szerepének erősítése
- A kunmadarasi repülőtér végleges hasznosítása
- A járás településein – a felhagyott ipari területeket is igénybe vevő – munkahelyteremtés-fókuszú iparfejlesztés
- A térség agrárgazdaságának megújítása
- Élelmiszeripar összehangolt fejlesztése
- A járás turisztikai kínálatának fejlesztése (termálturizmus, Horthy örökség)
- A Nagykunsági öntözőrendszer komplex fejlesztése
- Termálfürdők – reumatológiai kezelések – fejlesztése
- A térség elérhetőségének fejlesztése

Kunszentmártoni járás:

- Az M44-hez kapcsolódóan a térségi logisztikai szerepének erősítése
- Cserkeszőlő önálló turisztikai célterületté fejlesztése
- A térség iparának foglalkoztatási fókuszú fejlesztése
- A kistelepülések hiányzó infrastrukturális elemeinek kiépítésével a lakófunkcióik kiterjesztése
- A településközi munkamegosztás erősítése Tiszakécske – Csongrád – Szentes – Szarvas városokkal
- A térség elérhetőségének fejlesztése

Mezőtúr járás:

- Mezőtúr térségi szerepének erősítése (beleértve a felsőfokú képzés újraindítása lehetőségének vizsgálatát, a művésztelep fejlesztését és a kórház működésének stabilizálását)
- Mezőtúr-Szarvas Hármaskörös-híd megépítése
- Túrkeve városias jellegének erősítése
- A járás aprófalvai lakófunkcióinak fejlesztése

Tiszafüredi járás:

- A Tisza-tavi turisztikai szezon meghosszabbítását szolgáló fejlesztések, 12 hónapos turisztikai kínálat kialakítása
- Szálláshelykínálat minőségi és mennyiségi fejlesztése
- Az együttműködés erősítése a Hortobágygal és Eger térségével
- A járási székhely az üzleti infrastruktúra fejlesztése
- A térségben a helyi gazdaság fejlesztése
- Hiányzó közművek kiépítése és összehangolt településkép fejlesztés
- A járás külső és belső elérhetőségének javítása
- Tisza-tavi kerékpárút-hálózat összekapcsolása más térségi kerékpárút-hálózatokkal

Törökszentmiklósi járás:

- Törökszentmiklós váljon a hazai mezőgazdasági gépgyártás egyik központjává
- A térség ipari szerepének erősítése a Szolnoki településeggyüttessel való együttműködés fokozásán keresztül
- A járási székhely közigazgatási szerepének és intézményrendszerének erősítése
- Összehangolt közmű- és településfejlesztés
- A térség külső és belső elérhetőségének átfogó fejlesztése

Felzárkóztatandó:**Jászapáti járás:**

- A komplex programmal támogatandó elmaradott járás átfogó fejlesztési programjának kidolgozása
- A térség iparának foglalkoztatási fókuszú fejlesztése
- A Jászsági-főcsatorna megépítése
- A járás turisztikai kapacitásának bővítése a termálturizmus nagyvolumenű fejlesztésével és a Zagyva-menti ökoturisztika továbbépítésével
- Összehangolt közmű- és településkép fejlesztés
- Szegregációk és telepek felszámolása
- Térség specifikus humán erőforrás fejlesztés (életmód, életvitel, képzés, szakképzés)
- A térség külső és belső elérhetőségének fejlesztése

Kunhegyes járás:

- A komplex programmal támogatandó elmaradott járás átfogó fejlesztési programjának kidolgozása
- Foglalkoztatási fókuszú gazdaságfejlesztés a felhagyott iparterületek hasznosításával
- Abádszalók turisztikai szerepének újrapozícionálása
- Összehangolt közmű- és településkép fejlesztés
- Szegregációk és telepek felszámolása
- Térségspecifikus humán erőforrás fejlesztés (életmód, életvitel, képzés, szakképzés)
- Gyermek- és köznevelési intézmények összehangolt fejlesztése
- A térség elérhetőségének fejlesztése

5. PROJEKTKIVÁLASZTÁS AZ ITP 2021-2027 ALAPJÁN – TELEPÜLÉS DIFFERENCIÁLÁS

A **vármegye településeinek átfogó és funkcionális tipizálása** erősen orientálhatja a támogatási kérelmeket és elősegíti azok értékelést.

A vármegye tervezhető – a regionális operatív programból dedikált – uniós forrásai felhasználását szabályozó **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Program 2021-2027 (ITP)** koncepcionális tervezetének kialakítása során a Területfejlesztési Programok Irányító Hatósága (IH) útmutatása alapján megfogalmazódott a vármegye településeinek egyfajta specializációja. Ezt a források koncentrációja, a versengés elkerülése és a döntések megalapozottsága objektívabbá tette indokolja.

A vármegyében a tipizálásnál 7 jelzőszám került figyelembevételre:

1. a település elmúlt 5 évben történő népességszámának alakulása,
2. a legfrissebb munkanélküliség ráta, hozzámérve az országos átlaghoz,
3. adóerőképesség viszonyítása a vármegyei átlaghoz,
4. az alapellátottságból az alapfokú oktatás elemeinek megléte/nem léte,
5. teljes körű közművesítettség megléte/nem léte (itt a szennyvíztisztítás kezelés hiánya volt értelmezhető),
6. település nagysága (2.000 fő alatti, illetve 2.000 fő feletti), igazodva a közigazgatási gyakorlathoz és a szennyvízkezelés kötelező feladatához,
7. középfokú, főiskolai, egyetemi végzettségűek aránya a vármegyei átlaghoz viszonyítva (2011. évi népszámlálás adata).

Vizsgálat menete:

- A jelzőszámok pontozása: „1” (pozitív) és „0” (negatív).
- Az adott számok településenkénti összevonása történt meg.
- A kapott pontszámból számtani átlag számítása történt meg.
- A számított átlag szerinti csökkenő sorrend került kialakításra.
- Azonos pontszámot kapott települések térképi ábrázolása.
- Összefüggő halmazokból nagyobb csoportok képezése.

A kapott eredmények szerint az alábbi településcsoportok alakíthatók ki:

1. **Feltörekvő települések** – 7, 6, 5, 4 pontot elérők (Jászárokszállás, Jászberény, Jászfényszaru, Martfű, Rákóczi falva, Tószeg, Jászfákóhalma, Kisújszállás, Kunszentmárton, Mezőtúr, Szajol, Szolnok Megyei Jogú Város, Törökszentmiklós, Cserkeszőlő, Jászboldogháza, Alattyán, Berekfürdő, Puztamonostor, Tiszafüred, Tiszajenő, Tiszapüspöki, Tiszavárkony, Túrkeve, Zagyvarékas, Fegyvernek – 26)
2. **„Átmeneti zóna” települések** – 3 pontot elérők (Abádszalók, Jánoshida, Jászágó, Jászsószentgyörgy, Jászapáti, Jászdózsa, Jászkisér, Jászládány, Jásztelek, Karcag, Kenderes, Kengyel, Kőtelek, Kunhegyes, Kunmadaras, Mesterszállás, Mezőhék, Besenyszög, Nagykörű, Öcsöd, Cibakháza, Szászberek, Tiszaföldvár, Tiszaroff, Tizzasas, Tizasüly, Újszász – 27)
3. **Fejlesztendő települések** – 2, 1, 0 pontot elérők (Jászfelsőszentgyörgy, Jászivány, Kétpó, Örményes, Rákócziújfalú, Szelevény, Tiszabő, Tiszabura, Tiszaderzs, Tiszagyenda, Tizaszentimre, Tizaszőlős, Csépa, Tiszatenyő, Vezeny, Hunyadfalva, Kuncsorba, Nagyiván, Nagyrév, Tiszai gar, Csataszög, Tiszainoka, Tizsakürt, Tizsaörs, Tomajmonostora – 25)

A település tipizálás eredménye jól visszatükrözi a vármegye térszerkezeti sajátosságait. Kirajzolódik a Tisza-mentén a hátrányos települések sorozata, felismerhető a Hatvan-Szolnok-Szentes tengely, az M4-es potenciális tengely, illetve a M3-as fejlődési tengelyhez kapcsolódó járszági és Tisza-tó környéki települések köre.

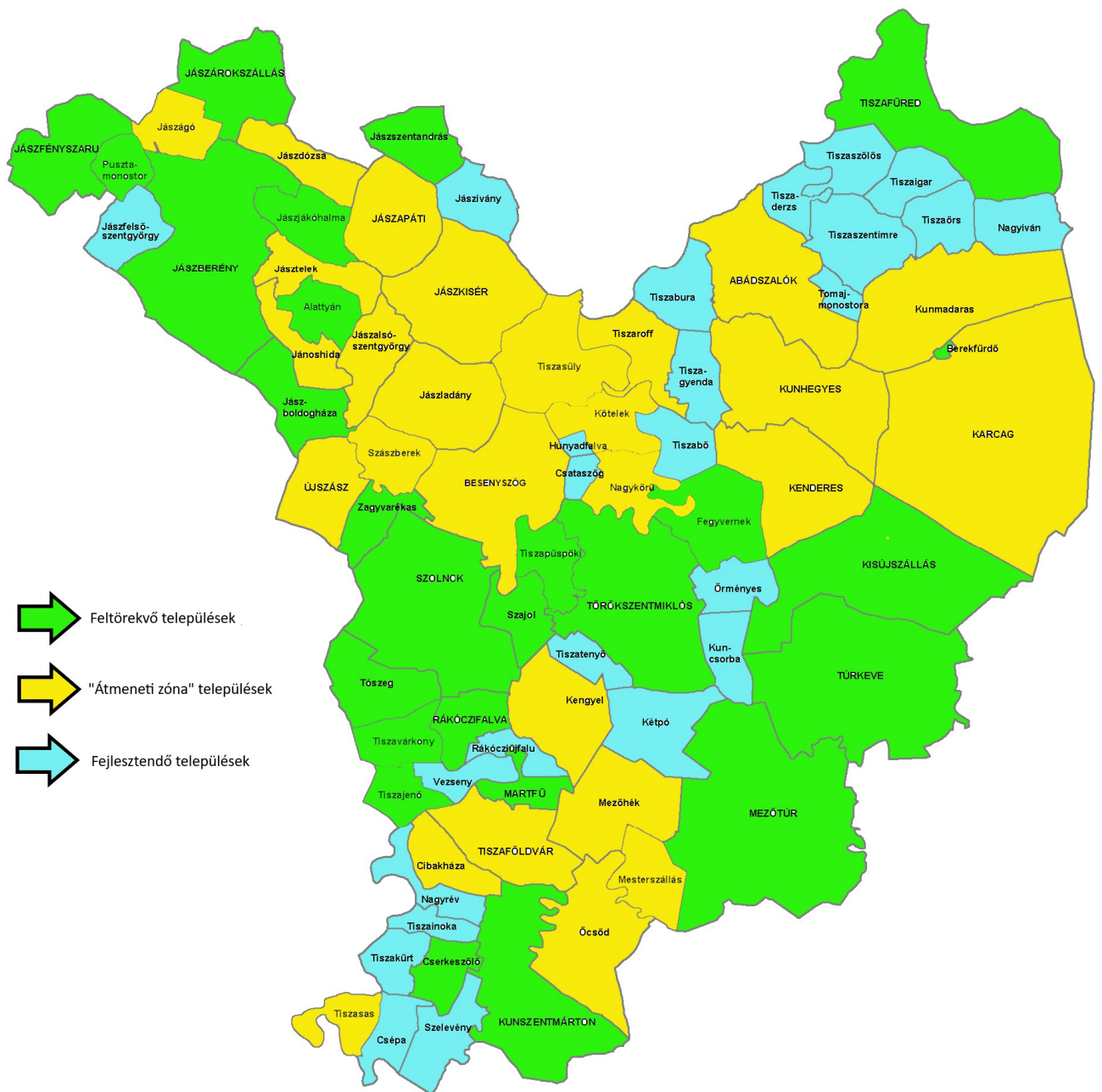
A vizsgálat alapján kialakult település tipizálás az egyes támogatási kérelmek Vármegyei Önkormányzat – Területi Szereplő – által történő értékelésénél kerül felhasználásra. A hátrányosabb helyzetű települések természetesen előnyt fognak élvezni. A település tipizálás alapján adható maximális pontszám nem lehet több az összpontszám 30%-ánál.

A vizsgálat eredményét és háttérszámait a következő táblázat és térkép mutatja be.

78 település városok vastagított betűvel	Település lakónépesség változása 2018.01.01 - 2022.01.01. képest, csökkenő (0); növekvő vagy változatlan (1)	Munkanélküliségi ráta 2023.01.20. nfsz.munka.hu, 3,87% országos átlag feletti (0); országos átlag alatti (1)	Adóerőképesség Magyar Államkincstár, vármegyei átlag alatti (0); vármegyei átlag feletti (1)	Teljes körű alap-ellátottság Ahol nincs helyben óvoda és/vagy általános iskola: 0 Többi: 1	Teljes körű közművetítettség Ahol hiányzik valami: 0 Teljes körűen közművesített: 1	Középfokú, főiskolai, egyetemi végzettségűek aránya, KSH 2011 népszámlálás 56,46 % vármegyei átlag alatti: 0 vármegyei átlag feletti: 1	Település méret 2.000 fő feletti: 1 2.000 fő alatti: 0	Összesen	Átlag
Jászárokszállás	1	1	1	1	1	1	1	7	1
Jászberény	0	1	1	1	1	1	1	6	0,857
Jászfényszaru	1	1	1	1	1	0	1	6	0,857
Martfű	0	1	1	1	1	1	1	6	0,857
Rákóczi falva	1	1	0	1	1	1	1	6	0,857
Tószeg	1	0	1	1	1	1	1	6	0,857
Cserkeszőlő	1	0	0	1	1	1	1	5	0,714
Jászkóhalma	1	0	1	1	1	0	1	5	0,714
Jászsztandrás	1	0	0	1	1	1	1	5	0,714
Kisújszállás	0	0	1	1	1	1	1	5	0,714
Kunszentmárton	0	0	1	1	1	1	1	5	0,714
Mezőtúr	0	0	1	1	1	1	1	5	0,714
Szajol	0	0	1	1	1	1	1	5	0,714
Szolnok MJV	0	0	1	1	0	0	1	5	0,714
Törökszentmiklós	0	0	1	1	1	1	1	5	0,714
Alattyan	1	0	0	1	1	0	1	4	0,571
Berekfürdő	1	0	0	1	1	1	0	4	0,571
Fegyvernek	0	0	0	1	1	1	1	4	0,571
Jászboldogháza	1	1	0	1	0	1	0	4	0,571
Pusztamonostor	1	1	0	1	1	0	0	4	0,571
Tiszafüred	0	0	0	1	1	1	1	4	0,571
Tiszajenő	1	1	0	1	1	0	0	4	0,571
Tiszapüspöki	1	0	1	1	1	0	0	4	0,571
Tiszavárkony	1	1	0	1	1	0	0	4	0,571
Túrkeve	0	0	1	1	1	0	1	4	0,571
Zagyvarékas	1	0	0	1	1	0	1	4	0,571
Abádszalók	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Besenyszög	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Cibakháza	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Jánoshida	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Jászágó	1	1	0	1	0	0	0	3	0,429
Jászsalsószentgyörgy	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Jászapáti	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Jászdózsa	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Jáskisér	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Jászladány	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Jásztelek	0	0	1	1	1	0	0	3	0,429

Karcag	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Kenderes	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Kengyel	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Kötelek	1	0	1	1	0	0	0	3	0,429
Kunhegyes	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Kunmadaras	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Mesterszállás	1	0	0	1	1	0	0	3	0,429
Mezőhék	1	0	1	0	1	0	0	3	0,429
Nagykőrű	1	0	0	1	1	0	0	3	0,429
Öcsöd	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Szászberek	0	1	0	1	1	0	0	3	0,429
Tiszaöldvár	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Tiszaroff	1	0	0	1	1	0	0	3	0,429
Tiszasas	1	0	0	1	1	0	0	3	0,429
Tiszasúly	1	0	0	1	1	0	0	3	0,429
Újszász	0	0	0	1	1	0	1	3	0,429
Csépa	0	0	0	1	1	0	0	2	0,286
Jászfelsőszentgyörgy	0	0	0	1	1	0	0	2	0,286
Jászivány	1	0	1	0	0	0	0	2	0,286
Kétpó	0	0	1	1	0	0	0	2	0,286
Örményes	0	0	0	1	1	0	0	2	0,286
Rákócziújfalú	0	0	0	1	1	0	0	2	0,286
Szelevény	0	0	0	1	1	0	0	2	0,286
Tiszabó	0	0	0	1	0	0	1	2	0,286
Tiszabura	0	0	0	1	0	0	1	2	0,286
Tiszaderzs	0	0	0	1	1	0	0	2	0,286
Tiszagyenda	0	0	0	1	1	0	0	2	0,286
Tiszaszentimre	0	0	0	1	1	0	0	2	0,286
Tiszaszőlős	0	0	0	1	1	0	0	2	0,286
Tiszatenyő	0	0	0	1	1	0	0	2	0,286
Vezseny	1	0	0	0	1	0	0	2	0,286
Csataszög	0	0	0	0	1	0	0	1	0,143
Hunyadfalva	0	0	0	0	1	0	0	1	0,143
Kuncsorba	0	0	0	1	0	0	0	1	0,143
Nagyiván	0	0	0	1	0	0	0	1	0,143
Nagyrév	0	0	0	1	0	0	0	1	0,143
Tiszaigar	0	0	0	1	0	0	0	1	0,143
Tiszainoka	1	0	0	0	0	0	0	1	0,143
Tiszaúrt	0	0	0	1	0	0	0	1	0,143
Tomajmonostora	0	0	0	1	0	0	0	1	0,143
Tiszaörs	0	0	0	1	0	0	0	1	0,143

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye településhálózatának tipizálása

6. A TERÜLETI KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUM RENDSZER SZÜKSÉGESSÉGE ÉS KAPCSOLATA AZ ITP 2021-2027 DOKUMENTUMMAL

A területi kiválasztási kritérium rendszer (TKKR) alapját képezi a TOP_PLUSZ-ból vármegyére dedikált forráskeretre benyújtott támogatási kérelmek elbírálásának, így az egész pályázati rendszer működésének. A TKKR kialakítása a Vármegyei Önkormányzat feladata, egyfajta értékválasztást tükröz, amelyeket elsősorban iránymutatónak tart a források felhasználásának koordinálásában.

Az **Irányító Hatóság** elsősorban az alábbi kritériumok mentén vizsgálja a támogatási kérelmeket:

	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Illeszkedés a TOP_PLUSZ céljaihoz	A kiválasztási kritérium a TOP_PLUSZ valamely konkrét céljához/céljaihoz, és az abból levezetett felhívás céljaihoz való szoros illeszkedést és kapcsolódást vizsgálja.
2.	Szakmai indoklás, megalapozottság	A kiválasztási kritérium legfőbb funkciója a beavatkozás indoklásának vizsgálata. Ehhez a szakmai alátámasztás, indoklás és/vagy kellő kidolgozottságú helyzetelemzés, igényfelmérés értékelése szükséges. A legtöbb felhívás esetében lehetőség van a részletes projekttervezés támogató döntés utáni kidolgozására, azonban a benyújtott információknak elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy az indoklás, szükségesség vizsgálható legyen. Vizsgálatra és ellenőrzésre kerül a projekt indikátorokhoz és egyéb szakmai mutatókhoz való hozzájárulása. A megalapozottság keretében vizsgálhatóak a felhívások egyedi, alapvető szakmai-műszaki elvárásainak való megfelelések.
3.	Fenntarthatóság, horizontális szempontok	A fenntarthatóság kiválasztási kritériumának célja, hogy a megvalósíthatóságon túl a későbbi működtetés feltételeit vizsgálja, kitérve különösen a műszaki, szakmai, társadalmi és pénzügyi dimenziókra is. A kritérium alatt kerülnek vizsgálatra az adott felhívás kapcsán releváns horizontális elvárások teljesítéséhez szükséges vállalások, nyilatkozatok. Ennek keretében a kiválasztási kritérium a fejlesztés azon aspektusát is vizsgálja, hogy az semmilyen módon ne legyen kirekesztő egyetlen társadalmi csoport számára sem.
4.	Költségvetés	A kiválasztási kritérium egyrészt vizsgálja a felhívásokban meghatározott fajlagos költségeknek való megfelelést (amennyiben releváns), valamint az általános és szakmai belső arányok betartását. Továbbá ezen fő szempont alatt kerül vizsgálatra, hogy az egyes tevékenységek megfelelően kerültek-e az egyes állami támogatási kategóriák szerinti besorolásra (amennyiben releváns), ill. az egyszerűsített költségelszámolási szabályok megfelelően alkalmazásra kerültek.

Az Irányító Hatóság által megadott TKKR sablon Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében részben hasznosítható, azonban a vármegyei fejlesztési célok megvalósulásának elősegítése érdekében annak kiegészítése volt szükséges.

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer 2021-2027

Sorszám	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz	A kritérium tartalma a megye területfejlesztési program prioritásrendszeréhez való illeszkedés vizsgálata.
2.	"JNSZM 2030 Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Konceptió 2021-2030" című dokumentumban szereplő horizontális célokhoz való igazodás	A kritérium keretében a megyei területfejlesztési koncepció horizontális céljainak – H1 Hálózatosodás, H2 Bővülő foglalkoztatottság, H3 Növekvő energiahatékonyság, H4 Hozzájárulás a fenntarthatósághoz – érvényesülése kerül vizsgálatra – utalva a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Integrált Területi Program 2021-2027 dokumentum 1. pontjában rögzített módszertan alapján.
3.	Komplex beruházások előnyben részesítése	A kritérium értelmében az értékelésben előnyt élveznek azok a támogatási kérelmek, amelyek a projekt által azonosított problémát többféle tevékenységgel, azok ötvözésével oldják meg.
4.	Hozzájárulás belső területi kiegyenlítődséghez	A kritérium bevezetése az adott földrajzi területen belüli bárminemű egyensúlytalanságot hivatott kiküszöbölni. Az értékeléshez kapcsolódó módszertant a tervezett projekt helyszínének a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Előzetes Integrált Területi Program 2021-2027 dokumentum 5. pontjában foglaltak szerinti differenciálás mutatja be.

TKR Kritérium megnevezése (Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye)	1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	1.2 Településfejlesztés, települési szolgáltatások				2.1 Klimabarát vármegye		3.1 Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemek)		3.3 Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA)			6.1. Helyi gazdaságfejlesztés			
	1.1.1 Klímatudatosság, éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	1.2.1 Élhető települések	1.2.2 Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)	1.2.3 Belterületi utak fejlesztése	1.2.4 Szegregált városi területekről integrált területekre költözés támogatása (PILOT)	2.1.1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	2.1.3 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (kombinált)	3.1.2 Szociális célú városrehabilitáció	3.1.3 Helyi humán fejlesztések	3.3.1 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése	3.3.2 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése	3.3.3 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	6.1.1 Helyi gazdaságfejlesztés	6.1.2 4 és 5 számjegyű utak fejlesztése	6.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés	6.1.4 Aktív turizmus fejlesztése
Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
"JNSZM 2030 Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Konceptió 2021-2030" című dokumentumban szereplő horizontális célokhoz való igazodás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Komplex beruházások előnyben részesítése		x	x		x		x	x					x			x
Hozzájárulás belső területi kiegyenlítődséghez		x							x	x	x	x			x	x

A **TOP_PLUSZ** vármegyére dedikált kerete felhasználásának **döntés-előkészítési és döntési folyamata** a Területi Szereplő – Vármegyei Önkormányzat – oldaláról a 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló **256/2021. (V.18.) Korm. rendeletben** szabályozottak szerint történik, a 2014-2020-as programozási időszakra már kialakított **alábbi eljárásrend** – Vármegyei Közgyűlés általi¹ – **felülvizsgálatát** követően:

- A Vármegyei Önkormányzati Hivatal látja el a projektgyűjtési és projektgenerálási feladatokat, valamint az Irányító Hatóságtól megkapott vármegyei állásfoglalásra alkalmas támogatási kérelmek szakmai értékelését, a Hivatalon belül elkülönült belső szervezeti egység (Térségfejlesztési és Külügyi Iroda) által külön szabályozások alapján, amelyek tételesen tartalmazzák az összeférhetlenség szabályait is.
- A döntés-előkészítésben résztvevő köztisztviselők nem foglalkoznak a Vármegyei Önkormányzat saját projektjeihez szükséges szakmai és projektmenedzsmenti feladatok ellátásával, ezt az adott projekt megvalósításához felvett határozott, vagy határozatlan idejű jogviszonyban lévő munkatársak végzik a Vármegyei Önkormányzat, a Vármegyei Önkormányzati Hivatal, vagy a Vármegyei Önkormányzat 100%-os tulajdonában álló cég alkalmazásában.
- A 2-körös döntéshozatalban a Vármegyei Önkormányzat álláspontját a Döntés-előkészítő Bizottságban (DEB) átruházott hatáskörben eljárva a Vármegyei Közgyűlés elnöke képviseli. Ebben munkáját az általa felkért személyekből álló Vármegyei Döntés-előkészítő Bizottság (MDEB) – mint elnöki tanácsadó testület – segíti. Az MDEB tagjai titoktartási nyilatkozatot tesznek.
- Az Irányító Hatóság végső visszamutatásra megküldi a támogatási döntésre alkalmas kérelmeket a Vármegyei Önkormányzatnak, amelynek Közgyűlése zárt ülésen, csomagban és egyszerű többséggel dönt azok támogathatóságáról. A Vármegyei Közgyűlés tagjait köti a képviselői esküjük, az éves vagyonynyilatkozattételi kötelezettségük és a titoktartási nyilatkozatuk. A végső kötelezettségvállalásról – a Vármegyei Közgyűlés határozatát követően és annak tartalmától függően – az Irányító Hatóság vezetője dönt, az uniós források felhasználásának koordinálását végző minisztérium illetékes vezetője ellenjegyzésével.

7. AZ ITP 2021-2027 MONITORINGJA ÉS INDIKÁTOR VÁLLALÁSAI

Az indikátorvállalás a **vármegyére dedikált források országos kerethez viszonyított aránya szerint** történik. Ennek feltétele az indikátorok mértékének országos és a vármegyei keret tématerületenkénti forrásallokációjának véglegesítése. Az indikátorok módosítása a forráskeretek és felhívások módosításával együttesen kezelendő – vármegyei és FVS települések szintjén. Az Irányító Hatóság Jász-Nagykun-Szolnok vármegyére vonatkozóan a következő indikátor vállalásokat állapította meg **(mellékelt Excel szerint)**

¹ A 256/2021. (V.18.) Korm. rendelet szerinti új eljárásrend kialakításáról a Vármegyei Közgyűlés dönthet a veszélyhelyzet feloldását követően.

Vármegyei indikátorértékek:

Prioritási tengely	Azonosító	Megnevezés	Mértékegység	Mérföldkő 2024	Forrásarányos célérték (2024)	Megye általa vállalt mérföldkő (2024)	Célérték 2029	Forrásarányos célérték (2029)	Megye által vállalt célérték (2029)
TOP_Plusz-1	RCO26	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	7,14	0,60	0,60	72,22	6,00	5,99
TOP_Plusz-1	RCR35	Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő	0	0	0	152 735	10 415	10 415
TOP_Plusz-1	RCO58	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	21,75	0,75	0,75	435,13	15	15
TOP_Plusz-1	RCR64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói	fő/év	0	0	0	1 926 590,00	66 158	66 158
TOP_Plusz-1	TPO08	A rehabilitált talaj összterjedése	ha	0	0	0	7,03	0	0
TOP_Plusz-1	TPO10	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	7	0	0	69	0	0
TOP_Plusz-1	TPO11	Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	m ²	0	0	0	80 870	0	0
TOP_Plusz-1	TPO12	Megvalósított megyei szemléletformáló és tudatosságnövelő programok száma	db	0	0	0	19	0	0
TOP_Plusz-1	TPO35	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	119 961	8 180	8 180	1 199 619	81 796	81 796
TOP_Plusz-1	RCO65	Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása	fő	0	0	0	815	83	83
TOP_Plusz-1	TPR09	A projekt keretében integrált területre költözők száma	fő	0	0	0	123	13	13
TOP_Plusz-1	RCO46	Átépitett vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	13,35	0,940	0,940	133,50	9,350	9,350
TOP_Plusz-2	RCO19	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	40 554,09	2 313,12	2 313,12	404 769,30	23 131,17	23 131,17
TOP_Plusz-2	RCR26	Éves primerenergia-fogyasztás	MWh/év	0	0,00	0,00	60 715,32	3 469,68	3 469,68
TOP_Plusz-2	RCR29	Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátások	CO ₂ t/év	0	0,00	0,00	35 183,98	2 010,65	2 010,65
TOP_Plusz-2	RCO22	Megújuló energiát előállító adcionális termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	MW	1,87	0,11	0,11	18,66	1,07	1,07
TOP_Plusz-2	RCR31	Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	MWh/év	0	0,00	0,00	20 524,41	1 171,90	1 171,90
TOP_Plusz-2	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	1	1	1	10,58	1	1
TOP_Plusz-3	TPO05	Programban résztvevő munkanélüliek száma	fő	1 766	98	98	35 320	1 957	1 957
TOP_Plusz-3	TPO06	Programban résztvevő inaktív személyek száma	fő	207	12	12	4 144	230	230
TOP_Plusz-3	TPO23	Munkaerőpiaci alkalmazkodást segítő támogatásban részesülők száma	fő	128	8	8	2 567	143	143
TOP_Plusz-3	TPO24	Foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokban és tevékenységekben résztvevők száma	fő	2 168	121	121	43 362	2 402	2 402

Prioritási tengely	Azonosító	Megnevezés	Mértékegység	Mérföldkő 2024	Forrásarányos célérték (2024)	Megye általa vállalt mérföldkő (2024)	Célérték 2029	Forrásarányos célérték (2029)	Megye által vállalt célérték (2029)
TOP_Plusz-3	TPR02	Program elhagyásának időpontjában foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást – álló résztvevők száma	fő	nem releváns	-	-	22 258	1 233	1 233
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	0	0	0	255	16	16
TOP_Plusz-3	TPO25	Fejlesztéssel érintett akcióterület száma	db	0	0	0	127	8	8
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	nem releváns	-	-	13 716	817	817
TOP_Plusz-3	TPR15	Program eredményként integrált területre költözők száma	fő	0	0	0	188	12	12
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	9	1	1	901	18	18
TOP_Plusz-3	TPO14	Egyéb, nem közösségi célú programok száma	db	3	1	1	338	7	7
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	0	0	0	1 540 056	29 532	29 532
TOP_Plusz-3	TPR10	Azonok települések száma, ahol javult a foglalkoztatás, oktatás, egészségügy, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés	db	0	0	0	97	2	2
TOP_Plusz-3	TPO26	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	360	10	10	3 597	96	96
TOP_Plusz-3	TPO27	Újra létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	93	3	3	933	25	25
TOP_Plusz-3	TPO28	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	2 035	36	36	20 352	352	352
TOP_Plusz-3	TPO29	Újra létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	75	2	2	753	14	14
TOP_Plusz-3	RCR70	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	0	0	0	4 415	89	89
TOP_Plusz-3	TPR11	Újra létrehozott bölcsődei ellátással rendelkező települések száma (ahol 2020.12.31-én nem működött bölcsődei szolgáltatás)	db	0	0	0	42	2	2
TOP_Plusz-3	TPR12	Fejlesztett óvodai ellátással rendelkező települések száma	db	0	0	0	160	3	3
TOP_Plusz-3	TPO01	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapintézmények, nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvos, védőnői szolgálat és egészségügyi központosított szociális gondozási ellátás) száma	db	56	2	2	560	18	18
TOP_Plusz-3	RCR73	Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő	0	0	0	4 023 514	126 831	126 831
TOP_Plusz-3	TPO02	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db	26	1	1	255	7	7
TOP_Plusz-3	TPR13	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkező települések száma	db	0	0	0	185	6	6
TOP_Plusz-3	TPR14	Újra létrehozott vagy nemerőnyomvesséssel érintett szociális alapszolgáltatásokkal és gyermekjóléti alapellátásokkal rendelkező települések száma	db	0	0	0	32	1	1
TOP_Plusz-3	RCO67	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db	0	0	0	26 086	1 425	1 425

Prioritási tengely	Azonosító	Megnevezés	Mértékegység	Mérföldkő 2024	Forráсарányos célérték (2024)	Megye általa vállalt mérföldkő (2024)	Célérték 2029	Forráсарányos célérték (2029)	Megye által vállalt célérték (2029)
TOP_Plusz-3	TPO30	Korszerűsített köznevelési intézmények száma	db	0	0	0	248	14	14
TOP_Plusz-3	TPO31	Korszerűsített kollégiumok száma	db	0	0	0	6	1	1
TOP_Plusz-3	RCR71	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói	db	0	0	0	18 782	1 026	1 026
TOP_Plusz-6	RCO04	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db	116	12	12	1 168	117	117
TOP_Plusz-6	TPO07	Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma	db	12	2	2	119	12	12
TOP_Plusz-6	TPO32	Közvetkezési fejlesztések száma	db	0	0	0	82	9	9
TOP_Plusz-6	RCO46	Átépített vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	26,97	2,38	2,38	269,75	23,71	23,71
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	27	2	2	215	13	13
TOP_Plusz-6	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	1	1	1	11	1	1
TOP_Plusz-6	TPO34	Turisztikai fejlesztéssel érintett nemzeti parkok, geoparkok, natúrparkok száma	db	0	0	0	3	1	1
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	0	0	0	161	9	9
TOP_Plusz-6	TPO34	Turisztikai fejlesztéssel érintett nemzeti parkok, geoparkok, natúrparkok száma	db	0	0	0	5	1	1

FVS térség indikátorértékei:

Prioritási tengely	Indikátor		Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP-ben vállalt célérték (2029)
	Azonosító	Megnevezés			
TOP_Plusz-1	RCO74	Az integrált területfejlesztési stratégiák keretébe tartozó projektek által érintett lakosság	fő	2 363 543	96 707
TOP_Plusz-1	RCO75	Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák	db	42	1
TOP_Plusz-1	RCO26	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	26,34	38,70
TOP_Plusz-1	RCO46	Átépített vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	110,57	10,98
TOP_Plusz-1	RCO58	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	324,58	1,80
TOP_Plusz-1	RCR64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói	fő/év	884 363	3 000
TOP_Plusz-1	TPO08	A rehabilitált talaj összterjedése	ha	11,24	0
TOP_Plusz-1	TPO10	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	27	0
TOP_Plusz-1	TPO11	Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	m ²	151 870	15 335
TOP_Plusz-1	TPO35	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	720 344	6 585
TOP_Plusz-1	RCR35	Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő	91 723	0
TOP_Plusz-1	RCO65	Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása	fő	338	24
TOP_Plusz-1	TPR09	A projekt keretében integrált területre költözők száma	fő	124	1
TOP_Plusz-2	RCO19	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	163 599,64	21 203
TOP_Plusz-2	RCR26	Éves primerenergia-fogyasztás	MWh/év	24 539,75	4 023,50
TOP_Plusz-2	RCR29	Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátás	CO ₂ t/év	9 325,21	715,28
TOP_Plusz-2	RCO22	Megújuló energiát előállító addicionális termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	MW	7,54	0,75
TOP_Plusz-2	RCR31	Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	MWh/év	8 295,33	1 837,80
TOP_Plusz-2	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	1
TOP_Plusz-3	TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	333	131
TOP_Plusz-3	TPO14	Egyéb, nem közösségi célú programok száma	db	46	110

Prioritási tengely	Indikátor		Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP-ben vállalt célérték (2029)
	Azonosító	Megnevezés			
TOP_Plusz-3	TPO25	Fejlesztéssel érintett akcióterület száma	db	46	18
TOP_Plusz-3	TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	270 486	860
TOP_Plusz-3	TPR10	Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyhöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés	db	6	14
TOP_Plusz-3	TPR15	Program eredményként integrált területre költözők száma	fő	138	0
TOP_Plusz-3	TPO26	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	4 412	180
TOP_Plusz-3	TPO27	Újjonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	85	0
TOP_Plusz-3	TPO28	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	11 268	129
TOP_Plusz-3	TPO29	Újjonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	417	75
TOP_Plusz-3	RCR70	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	2 442	365
TOP_Plusz-3	TPR11	Újjonnan létrehozott bölcsődei ellátással rendelkező települések száma (ahol 2020.12.31-én nem működött bölcsődei szolgáltatás)	db	3	0
TOP_Plusz-3	TPR12	Fejlesztett óvodai ellátással rendelkező települések száma	db	47	3
TOP_Plusz-3	RCO67	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db	10 103	920
TOP_Plusz-3	TPO30	Korszerűsített köznevelési intézmények száma	db	93	2
TOP_Plusz-3	TPO31	Korszerűsített kollégiumok száma	db	4	0
TOP_Plusz-3	RCR71	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói	db	7 274	765
TOP_Plusz-3	TPO01	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	350	7
TOP_Plusz-3	RCR73	Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő	2 511 932	9 071
TOP_Plusz-3	TPO02	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db	184	8
TOP_Plusz-3	TPR13	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkező települések száma	db	68	1
TOP_Plusz-3	TPR14	Újjonnan létrehozott vagy férőhelybővítéssel érintett szociális alapszolgáltatásokkal és gyermekjóléti alapellátásokkal rendelkező települések száma	db	7	2

Prioritási tengely	Indikátor		Mértékegység	Célérték 2029	Város által a TVP-ben vállalt célérték (2029)
	Azonosító	Megnevezés			
TOP_Plusz-6	RCO04	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db	608	42
TOP_Plusz-6	TPO07	Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma	db	62	0
TOP_Plusz-6	TPO32	Közétkeztetési fejlesztések száma	db	42	0
TOP_Plusz-6	RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	125	10
TOP_Plusz-6	TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	5	1

8. AZ ITP 2021-2027 MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉSE

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye érdeke és célja, hogy a 7 éves TOP_PLUSZ vármegyére dedikált forrásai minél előbb meghirdetésre és felhasználásra kerüljenek (**mellékelt Excel szerint**).

